

مەزگىنىيە يۇھەنناي

انجيل يوحنا - كردي « بهديناني »

İNCİL'İN YUHANNA BÖLÜMÜ

(Kürtçe - Behdineni)

الجمعية الدولية للكتاب المقدس

(كۆمهلا دهولى يا كتيبا پيروۆز)

KİTABI MUKADDES ŞİRKETİ

Rıza Paşa Yokuşu 50/D

Eminönü - İstanbul

ISBN 975-462-043-1

جميع الحقوق محفوظة

للجمعية الدولية للكتاب المقدس

Baskı: Anadolu Ofset - İstanbul

Tel.: (0212) 567 13 89

Eylül - 2000

ئاگەھدارى:

ل گەلەك جها د ئنجيلا پيروۆزدا، بەھسى
عيساي يى ھاتى يە كرن كو كورى خودى يە،
يان ژى ب قى چەندى يى ھاتى يە ناڭكرن.
ھيشى يە خەلەت تى نە گەھن. چونكو
مەبەست نە كورى لەشى يە، بەلى مەبەست
ئەوہ كورى روھى يە. يان ژى مەبەست ئەوہ
يى ژ روھى خودى دەر كەفتى وچىبىوى. ھندى
خودى يە، پىتقى ب چوژن وكورا نىنە وەكو
مە مروفا ژ خوبن وگوشتى.

«مزگینسی یا یوحهنا»

پشکا ئیکن (۱)

مصیح پھیقا خودن:

^(۱) ل دهستیکی پهیف بوو، و پهیف ل گهل خودی بوو،
و پهیف ب خو خودی بوو. ^(۲) نهو ل دهستیکی ل گهل
خودی بوو. ^(۳) ب وی ههمی تشتیت چیبووین، و بی وی
چو تشت نه چیبوویه ژ نه قیت چیبووین. ^(۴) و ژیان د وی دا
بوو، و نهف ژبانه روّناهی بوو بو مرّوفا. ^(۵) و روّناهی د
تاریی دا ئاشکرا دبیت، و تاری د روّناهیی نه گه هشت.

^(۶) مرّوکهک دیار بوو خودی هنارت بوو، ناقتی وی
یوحهنا بوو. ^(۷) هات دا شهده کیی بو روّناهیی بدهت، دا
ههمی ب ری یا وی باوه ریی بینن. ^(۸) نهو نه روّناهی بوو،
بهلی شاهد بوو بو روّناهیی.

^(۹) روّناهی یا راست یا ههمی مرّوفا روّن دکهت دهاته
دونیا یی. ^(۱۰) نهو ل دونیا یی بوو، ب وی دونیا یا

چيتبوي، و دونيايي نهو نه نياسى. ⁽¹¹¹⁾ نهو بو خه لکني خو هاتبوو، بهلني وان پشتا خو داين، ⁽¹¹²⁾ بهلني نه فقيت پي رازي بووين، نانکو باوهری ب نائني وی نينانين، ماف دا وان بسنه بچوبکيت خودي ⁽¹¹³⁾ نهويت نه ژ خوبني و نه ژ قيانا لهشي و نه ژ قيانا مرؤقه کی بووين، بهلني نهويت ژ خودي بووين.

⁽¹¹⁴⁾ و په يث بوو لهش، و دناث مه دا دانا، و مه مه زناهي يا وي ديت، مه زناهي يا کورني نیکانه ل نک بابي، و نهو يي تری يه ژ چاکي و راستي. ⁽¹¹⁵⁾ يوحنا نمان بو وي شه هده کی دا و کره گازی و گوټ: «نه فه يه نه قني من دهر باره ی وی گوټي: نهوي پشتي من دنيت يي د سهر من رايه، چونکو نهو هه بوو ژ بهري نه ز پهيدا بيم.» ⁽¹¹⁶⁾ و ژ تریبوننا وی مه هه مييا چاکي ل سهر چاکي و هرگرت، ⁽¹¹⁷⁾ چونکو ده ستور ب ده ستی موسای هاتبوو دان، بهلني چاکي و راستي ب عيسايي مه سيح پهيدا بوون. ⁽¹¹⁸⁾ که سي چو جارا خودي نه ديتي يه، بهلني کورني نیکانه نهوي د کوشا بابي دا نهوي ب تنني يي ناشکرا کري.

شه هده کی يا يوحنا نمان ژ تيرا کمر:

⁽¹¹⁹⁾ و نه فه شه هده کی يا يوحنا نمانيه ده من جوهييا هنده ک

قهشه و لای ژ ئورشه لیمئی هنارتینه نک دا ژئی پیرسن:
 «تو کی؟»^(۱۲۱) دان کر و نه وهی نه کر و دووباره کر و گوټ:
 «ئەز نه مه سیحم.»^(۱۲۱) ژئی پرسین: «پا چ؟ تو ئیلیای؟»
 گوټی: «ئەز نه ئەوم!» «یان تو پیغه مبهری؟» بهرسف دا:
 «نه خیر!»^(۱۲۱) گوټنی: «تو کی، دا بهرسفی بدهینه وان
 ئەویت ئەم هنارتین؟ تو چ ل سهر خو دبئی ژئی؟»
 گوټی: «ئەزم دهنگه ک ل بیابانی دکهت گازی و
 هاوار: ریکی راست بکهن بهرام بهر خودانی،^(۱۲۰)
 ههروهکو ئەشعیا پیغه مبهر گوټی.»^(۱۲۴) و ئەفه دهنارتی
 بوون ژ لایئی فهرسییاقه،^(۱۲۵) و جاره کا دی ژئی پرسین:
 «هه کهر تو نه مه سیح بی، و نه ئیلیا بی، و نه پیغه مبهر
 بی، پا تو بوچی ژیرا کرنی دکه ی؟»^(۱۲۶) یوحه ننا ی
 بهرسف دا: «ئەز ب ئاقئی ژیرا کرنی دکم، بهلئی ئیک یی
 دناف هه وه دا هوبن نانیاسن،^(۱۲۷) و ئەو یی ل پشت من
 دئیت، و ئەز نه یی هه ژئی مه بهندکیت پیتلافا وی فه کم.»
 ئەقی^(۱۲۸) ل بیت عه نیا روی دا، ل پشت رویاری
 ئوردنی، ل جهئی یوحه ننا ی ژیرا کرن ذکر.
^(۱۲۹) و ل رۆژا دویف دا یوحه ننا ی دیت عیسا یی به رهف
 وی فه دئیت، و گوټ: «ئەفه یه بهرخی خودی ئەوی گوننه ها
 دونیایی رادکته.»^(۱۳۰) ئەفه یه ئەوی من ل سهر گوټی:
 ئەو زه لامی ل پشت من دئیت یی د سهر من رایه چونکو

بهری ئەز پهیدا بېم ئەو هه بوو. ^(۳۱) و من ئەو نه دنیاسی به لئ ئەز هاتم ب ئاڤی ژیرئاڤکرنی بکهم دا بو ئیسرائیلی بیهه راگه هاندن. ^(۳۲) و یوحه نناى شه ده کی دا و گوت: «من روح دیت ب رهنگی کۆتره کی دادا سه رو ی ^(۳۳) و من ئەو نه دنیاسی، به لئ ئەڤی ئەز هه نارتیم ب ئاڤی ژیرئاڤکرنی بکهم گۆته من: «ئه وی تو دبینی روح ل سه ر داددهت و لی شه ده ویت ئەو دی ب روحا پیروژ ژیرئاڤکرنی کهدت. ^(۳۴) و من ئەڤ چه نه دیت، من شه ده کی دا کو ئەو کوړی خودی یه.»

دهستهین نیکن ژ شاگردا:

^(۳۵) و ل روژا دویف دا یوحه ننا ژ یی راهه ستای بوو و دوو شاگردیت وی ل گهل بوون، ^(۳۶) سه ح کره عیسی ده می ب ری شه دچۆ و گوت: «ئه شه یه بهرخت خودی.» ^(۳۷) ده می هه ردوو شاگردا گوهل ئاخفتنا وی بووی ل دویف عیسی چۆن. ^(۳۸) عیسا ل خو زڤری، دیت کو ئەو بیت ل دویف وی دچن، ژ وان پرسى: «هه وه چ دڤیت؟» گوتن: «رابی،» نانکو ماموستا، «تول کیری یی ئاکنجی؟» ^(۳۹) به رسفا وان دا: «وهرن و بنیرن.» و ل گهل چۆن و جهتی وی دیت و وی روژی ل گهل مان، و دهم نیتزیکى ده مژمیرا ده می بوو ژ روژی. ^(۴۰) و ئەندراوس برابیی

شه معون په تروسی نیک ژوان هردووکا بوو نه ویت ل
 دویف عیسای چوین پستی گوډل ناخفتنیت یوحه نناي
 بووی. ^(۴۱) «ده می برایی خو شه معون دیتی، گوتی:» «مه
 مه سیح دیت»، نانکو: یی روونگری، ^(۴۲) و بره نک
 عیسای. و عیسا باش ل شه معونی نیری و گوت: «تو
 شه معونی کوری یوحه ننايي، به لی نه ز دی ته ب کیفاس
 ناڅ کهم نانکو په تروس.»

^(۴۳) و ل روژا دویف دا عیسای ل بهر بوو بچته ده قهرا
 جه لیل، فیلیپس دیت و گوتی: «ل دویف من وهره!» ^(۴۴) و
 فیلیپس ژ بیت سهیدا بوو باژیری نه ندر اوسی و په تروسی.
^(۴۵) پاشی فیلیپسی نه تانائیل دیت، و گوتی: «مه نه و
 دیت نه وی موسای د ده ستوری دا ل سهر نقیسی و
 پیغه مبهرا د پرتو کیت خودا، نه و ژی عیسای کوری
 یوسقی یه، خه لکتی ناسیره یه.» ^(۴۶) نه تانائیلی گوت:
 «ما تشته کتی باش ژ ناسیره ده رده کثیت؟» فیلیپسی
 بهر سقا وی دا: «وهره و بنیره!» ^(۴۷) و عیسای نه تانائیل
 دیت یی بهره و وی شه دتیت و ل سهر وی گوت: «نه شه
 ئیسرائیلیه کتی راسته، چو گومان تیدا نینه!»
^(۴۸) نه تانائیل ژی پرسى: «تو ژ کیشه من دنیاسی؟»
 عیسای بهر سقا وی دا: «من تول بن دارا هژیری دیتی
 بهری فیلیپس گازی ته بکهت.» ^(۴۹) و نه تانائیلی کره

گازی و گوټ: «رابی، تو کورې خودی یی، تو پاشای
 ئیسرائیلی یی!»^(۱۰۱) عیسای گوټه وی: «چونکو من گوټه
 ته من تول بن هژیری دیتی ته باوهری ئینا، دی ژ فنی
 مه زنتربینی.»^(۱۰۲) و پاشی گوټی: «ب راستی ب راستی
 دبترمه هوه هوین دی نهسمانی بینن یی فه کسری یه و
 فریشتیت خودی یی بلند دبن و دئینه خوار ل سهر کوری
 مروټ!»

پشکا دووین (۲)

سرسور مانا عیسای یا ئیکن:

^(۱) ل روژا سیی دهواته ک ل قانا هه بوو ل دههه را
 جهلیل، دایکا عیسای ل ویری بوو،^(۱) و عیسا و
 شاگردیت وی ژی هاتبوونه داخواز کرن بو دهواتی.
^(۲) دهه می مهی نهمای، دایکا عیسای گوټه وی: «مه ی ل
 نک وان نه مایه.»^(۳) بهرسقا وی دا: «ته چ ژ منه
 دایی! دهه می من هیشتا نه هاتی یه.»^(۴) دایکا وی گوټه
 خزمه تکارا: «چ فهرمانا دده ته هوه، پی بکن.»^(۵) و
 شهش هه ودیت بهری ل ویری بوون، جو هییا ناټا وان ب
 کار دئینا بو تافیر کرنی، هه ر ئیک ژ وانا دوو هه تا سی
 جهرکیت ناټی دچوین.^(۶) عیسای گوټه خزمه تکارا:

«حهودا تژی ئاڤ بکهن.» و هندکرنی دا دسهردا چت.
^(۸۱) و گوته وان: «و نوکه ژئی داگرن و بو سهروکتی
 نانخوارنی پیشکیش کهن.» و وان وه کر. ^(۸۱) دهمی
 سهروکتی نانخوارنی تام کیری به وی ئاڤا بوویه مهی و
 سهراچوی وی نه دزانی، بهلی نه و خزمه تکاریت پیشکیش
 دکرن دزانی، گازی زاقای کر ^(۸۱) و گوته وی: «خهلک
 همی مهیا باش ل بهراهیی پیشکیش دکهن، و پشتی
 میتهقان سهرخوش دبن مهیه کا کیمتر ژ وی پیشکیش
 دکهن، بهلی ته مهیا باش یا هیلای تا نوکه!» ^(۸۱) نهڤ
 سهرسورمانه نیشانا نیکی به نهوا عیسا ل قانا کری ل
 جهلیل و مهزناهی یا خو دیار کر و شاگردیت وی باوهری
 پی ئینا. ^(۸۲) پشتی قتی چندی عیسا و دایکا خو و
 برایتت خو و شاگردیت خو چونه بازیری که فهرانا حومی و
 چند روزه کال ویری مان.

عیسا د پهرستگه هین دا:

^(۸۳) دهمی جهژنا ده ربا زبونا جو هیسا نیتزیک بووی
 عیسا به رهڤ نورشه لیمی چو. ^(۸۳) و نهوی ل پهرستگه هین
 فروشکارتیت چیتلا و پهزی و کو ترا و پاره گهور بیتت
 روینشتی ل پشت میزیت خو دیتن، ^(۸۴) قامچییه ک ژ کنفا
 فه هاند و همی ژ پهرستگه هین کر نه ده ری ل گهل پهز و

چيلا، و ميٽيٽ پاره گهٽورا ب سه رٽيڪ دا ئينانه خوار و
 پاريت وان بٽاله کرن، ^(۱۶۶) و گوتہ کوٽرفروشا: «نه قا ژ ڦيري
 بکهنه دهري، مالا بابي من نه کهنه مالا بازرگاني!» ^(۱۶۷) و
 هاته بي را شاگرديت وي کوي ا د پهرتوڪي دا هاتي:
 حه زٽکونا من ل سهر مالا نه من دخوت. ^(۱۶۸)
^(۱۶۸) جوهي بهرهنگاري عيساي بوون و گوتني: «نیشانه کي
 بينه دهسته هلاتي يا ته ديار بکته بو ڦي کاري ته کري.»
^(۱۶۹) عيساي بهرسقا وان دا: «نه ڦي پهرستگه هي
 بههرفين، و دي د سي روزادا ناڦا کم.» ^(۱۷۰) جوهييا
 گوتہ وي: «ناڦا کرنا ڦي پهرستگه هي چل و شش سالا يا
 ڦه کيشاي. نهري تو دي د سي روزادا ناڦا کهي؟» ^(۱۷۱) لي
 نهوي به حسا پهرستگه هي له شي خو دکر. ^(۱۷۲) ده مي ل ناڦ
 مرييا رابوي هاته بي را شاگرديت وي نه ڦ ناخفتنا وي و
 باوهري ب پهرتوڪي و ناخفتنا عيساي گوتي ئينا.
^(۱۷۳) و ده مي نهو ل نورشه ليمي ل جهٽنا ده ربا زبووني
 گه له کا باوهري ب ناڦي وي ئينا چونکو وان نهو نيشانيت
 کرين ديتن. ^(۱۷۴) به لي عيسا ژ وان نهي پشت راست بوو
 چونکو وي هه مي دنيا سين ^(۱۷۵) و پيٽشي نه بوو ٽيڪ بو وي
 شه ده کيي بدهت ده رباره ي مرو ڦي چونکو نهو يا د دلي
 مرو ڦي دا دزانت.

پشكا سين (۳)

نيقوديموس سہرا عيسای ددہت:

(۱) بہلج مروفہک ژ فہرسييا نائفی وی نيقوديموس بوو،
نيک بوو ژ سہرؤکيت جوهييا، (۲) ب شہقی ہاتہ دہف
عيسای و گوئی: «رابی، نهم دزانين تو مامؤستايہکی ژ
دہف خودی يی ہاتی، چونکو کہس نہشيت وان نيشانيت
تو دکہی بکہت ہہکەر خودی ل گہل نہبيت.» (۳) ئينا
عيسای بہرسقا وی دا: «ب راستی ب راستی دبترمہ تہ:
کہس نہشيت پاشاتی یا خودی ببينيت ہہکەر جارہکا دی ژ
دايیک نہبيت.» (۴) ئينا نيقوديموسی پسيار ژئی کر: «دی
چاوا مروف ژ دايیک بتہفہ و نہو يی دناف سالادا چوی؟
نہری ما دی چتہ دزکی دايکا خودا و پاشی ژ دايیک
بيت؟» (۵) ئينا عيسای بہرسقا وی دا: «ب راستی ب
راستی دبترمہ تہ: کہس نہشيت بچتہ پاشاتی یا خودی
ہہکەر ژ نائفی و روحی ژ دايیک نہبيت.» (۶) نہوی ژ لہشی
دبيت لہشہ، و يی ژ روحی دبیت روحہ. (۷) فيتجا تو
نہگوشہ ہہکەر نہز دبترمہ تہ ہوين پيتقی ہندی نہ کو
جارہکا دی ژ دايیک بہن فہ. (۸) باي کيفہ دڤيت دڤيت و
تہ گوہل فيتينا وی ہہیہ، بہلج تو نزانی ژ کيفہ دڤيت و
دی کيفہ چيت. ہہرہسا يی ژ روحی ژ دايیک بيت

وهسانه. «^(۱) ئینا جاره کا دی نیقودیموسی پسیار کر: «دی چاوا نهف تشته چیبیت؟»^(۲) ئینا عیسای بهرسقا وی دا: «تو ماموستایی ئیسرائیلیتی وی توئی نزاننی؟»^(۳) ب راستی ب راستی دبیتز مه ته نه م وی دبیتزین یا نه م دزانین، و شهده کیی ب وی ددهین یا مه دیتی، و دسه ر هندی را هوبن شهده کی یا مه وه رنا گرن.^(۴) هه کهر من بو هه وه به حسا کاروباریت نه ردی کر بیت و باوه ریتی نه ئینن، نه ری هوبن دی چاوا باوه ریتی ئینن هه کهر نه ز بو هه وه به حسا کاروباریت نه سمانا بکه م؟^(۵) و که سه ک نه چۆبه نه سمانا هه کهر نه و نه بیت یی ژ نه سمانا هاتی، و نه و زی کوری مرۆقه نه وی ل نه سمانا.^(۶) و کا چاوا موسای مار ل بیابانی هلاویست ههروه سا دقیت کوری مرۆف بیته هلاویستن^(۷) داکو ژيانا ههروه هر هه بیت بو هه ر که سه کی باوه ریتی پی بینیت.^(۸) چونکو خودی وه سا حمژ دونیایی کر کو کوری خو یی ئیکانه دایی داکو هه چیی باوه ریتی پی بینیت هلاک نه بیت، به لی ژيانا ههروه هر بو وی بیت.^(۹) خودی کوری خو یی ئیکانه نه هنارتی به دونیایی داکو داد بکه ت، به لی داکو دونیایی پی قورتال بکه ت.^(۱۰) نه وی باوه ریتی پی بینیت نائیته داد کرن، به لی نه وی باوه ریتی پی نه ئینیت بریارا داد کرنی ل سه ر هاته داننی چونکو باوه ریتی ب ناقی خودی یی ئیکانه نائینیت.

^(۱۱) و دادوهری ئەقەیه: رۆناهی هاته دونیایێ، بەلێ خەلکی حەژ تارێ کر پتر ژ رۆناهیێ، چونکو کاریت وانا دخراب بوون. ^(۱۲) قیجا هەچیێ کاری خراب بکەت کەریا وی ژ رۆناهیێ قەدەت و ژبەر درەقت داکو کریاریت وی دیار نەبن. ^(۱۳) بەلێ ئەوی ب راستیێ کار دکەت دئیتە بەر رۆناهیێ داکو کاریت وی دیار بن و دیار بیت کو ب خودی ییت هاتینە کرن.»

شەهەدەکی یا یوحنا یا یو عیسا یا دو ماھیێ:

^(۱۴) و عیسا و شاگردیت خو پستی هینگێ چۆنە وەلاتی یەهودیێ و ل گەل وانا ئاکنجی بوون و دەست ب ژیراقرنێ کر. ^(۱۵) و یوحەننا ی ژێ ل عین نون ژیراقرن دکەر ل نک سالیم چونکول ویری ئاڤ مەشە بوو و خەلک دەهاتن و دەهاتنە ژیراقرن. ^(۱۶) هینگێ یوحەننا هیشتا نەهاتبوو زبندان کرن. ^(۱۷) و کیش و قەکیشەک دناقبەرا شاگردیت یوحەننا و جوهییهکی دا پەیدا بوو ل سەر تافیرکرنێ ^(۱۸) و چۆنە دەڤ یوحەننا و گوتتی: «ئەوی رابی: ئەو زەلامێ مە ل گەل تە دیتی ل پشت رووباری ئوردن، و ئەوی تە شەهەدکی بو دای، ئەو ژێ ژیراقرنێ دکەت و هەمی دچنە دەڤ وی.» ^(۱۹) ئینا یوحەننا ی بەرسڤ دا: «کەس نەشیت تەشتەکی ب دەست خوڤە بینیت

هه کهر ژ ئه سمانا بۆ نه هات بیهته دانئ. ^(۳۸) هوبن شه هده کیی
 ددهن کو من گووت: ئه ز نه مه سیحم، به لئ ب تنئ ئه ز
 پیتشره وی وی مه. ^(۳۹) و هه چیئ بویک بۆ وی بیت، ئه و
 زاقایه. به لئ هه قالئ زاقای، ئه وی نیتزیکئی وی
 رادوه ستیت و گو ه لئ دبیت، ب دهنگئی زاقای دلخۆش
 دبیت. و ئه قه دلخۆشی یا من ب جه هات. ^(۴۰) و دقیت ئه و
 زیده بیت و ئه ز کیم بم.»

^(۴۱) ئه وی ژ ئه سمانا بیت- ئه و دسه ره همییارا. به لئ
 هه چیئ ژ ئه ردی بیت ئه و ژ ئه ردی به و ناخفتنیت ئه ردی
 دکهت. بیئ ژ ئه سمانا هاتی ب سه ره همییا که تی به،
^(۴۲) و ئه و شه هده کیی ددهت ب یا دیتی و گو ه لئ بووی. و
 کهس شه هده کیی یا وی ناوه رگریت، ^(۴۳) به لئ ئه وی
 شه هده کیی یا وی وه رگریت په سند دکهت کو خودئ بیئ
 راسته. ^(۴۴) چونکو ئه وی خودئ هنارتی ب په یقیت خودئ
 دناخفتیت، چونکو خودئ روحئ بیئ هژمار ددهت.
^(۴۵) قیجا باب حمز کوری دکهت و هه می تشت بیئ کری به
 د ده ستئ وی دا. ^(۴۶) هه چیئ باوه ریئ ب کوری بینیت،
 ژیا نا ههروه ره بۆ وی به، و هه چیئ باوه ریئ ب کوری
 نه ئینت ئه و ژیا نی نابینیت به لئ دئ توره بوونا خودئ ل
 سه ره مینیت.

پشڪا چارهن (٤)

ڙنڪا سامريه ناما ناڦا ڙيانن ڊڪت:

«^(١) و دهمن خوداني زاني ڪو فريسييا گوھ لي بوو ڪو
ٺهو ڙ يوحنه ناي پتر شاگردا وه ردگرت و پتر ڙي ڙي ٽراڻڪرن
ڙي ڊڪت^(٢) - و هه ڇهنده عيساي ڙي ٽراڻڪرن نه ڊڪر، به لي
شاگرديت وي ڊڪرن -^(٣) ٽينا دهه ڦهرا يه هودين هيتلا و
ڦه گه ڀيا دهه ڦهرا جهليل.

«^(٤) و ڏٺيا ٺهو دناف دهه ڦهرا ساميرههرا بيڙيت.^(٥) و
گه هشته باڙيره ڪي ڊگوتن سوخار، نيزيڪي وي ٺهردي بوو
ٺهوي يه عقوبي دا ييه ڪورڙي خو يوسف،^(٦) و بيرايه عقوبي
ل ويڙي بوو. و دهمن عيسا ب رتقه وه ستياي، ل سه
ليٽا بيرڙي روينشت، و هينگي دهه ڙميتر شهشي بوو ڙ
روڙي.^(٧) و ڙنڪه ڪا ساميري هات ڊاڪو ٺاڻي بيٺ. ٽينا
عيساي گوتن: «بي زحمه ٺاڻي بده من.»^(٨) و
شاگرديت وي چو بونه باڙيري ڊاڪو خوارنه ڪي بڪرن.
«ٽينا ڙنڪا ساميري گوتن: «تو جو هيي و ٺهز
ساميري مه، تو چاوا ڙ من داخواز ڊڪي ٺاڻي بده مه ته؟»
چونڪو جو هييا دان و ستانڊن ل گهل خه لڪي ساميره
نه ڊڪرن.^(٩) ٽينا عيساي به رسڻا وي ڊا: «هه ڪه ته ڊانا
خودي زانيبا و ڪا ڪي يه ڊيڙهه ته: «ٺاڻي بده من»، تو

دا ڙي داخواز ڪهي و نهو دا ناڻا ڙيانئي ده ته ته .»
 «¹¹¹ ٿينا ڙنڪئي گوت: «بهلي نهز خودام، چو دهولڪ ل
 گهل ته نينن و بير يا ڪويره. نهري تو دي ناڻا ڙيانئي ڙ
 ڪيري ٿيني؟»¹¹² نهري ما توڙ بابي مه يه عقوبي مه زنتري
 نهوي نهڻ بيره بو مه ياش خوفه هيتلاي و نهوي و ڪوريت
 وي و ڪه واليت وي ڙي ڦه خوارين؟»¹¹³ ٿينا عيساي
 گوتئي: «هه جيي ڙ ڦي ناڻي ڦه خوت دي تيهني بيته ڦه،
 «¹¹⁴ بهلي نهوي ڙ وي ناڻا نهز ددهمي ڦه خوت ٿيدي جو
 جارا تيهني نابيت، بهلي نهو ناڻا نهز ددهمي دي به
 ڪانيه ڪا بلقهاڻيڙ و ڙيانا هه روهه ر ددهتي.»¹¹⁵ ٿينا ڙنڪئي
 گوتئي: «نهز خودام، ڙ ڦي ناڻي بده من ڊاڪو تيهني نه بم و
 ٿيدي ناڻه گهرمه ڦيري ڊاڪو ناڻي بهم.»¹¹⁶ ٿينا گوتئي:
 «هه ره و داخوازا ميڙي خو بڪه و ياشي ڦه گهره ڦيري.»
 «¹¹⁷ ٿينا بهرسف دا: «من جو ميڙ نينن.» ٿينا گوتئي: «ته
 راست گوت ددهمي ته گوتئي: «من ميڙ نينه.»¹¹⁸ ته پيٽنج
 ميڙ هه بوون، و نهوي نوڪه تول گهل دڙي نه ميڙي ته يه.
 ته نه ڦه راست گوت.»¹¹⁹ ٿينا ڙنڪئي گوت: «نهز خودام،
 نهز دبترم تو پيڻه مبهري.»¹²⁰ بابڪاليت مه ل ڦي
 جياي خودي يه رست و هوين جوهي درشتن ڪو نور شهليم ب
 تني دڦيت بنگهه هي يه رستن بيت.»¹²¹ ٿينا عيساي
 بهرسفا وي دا: «باوهر بڪه ڙنڪئي، دي نهو دهم نيت هوين

بابی نه ل فی چیاى و نه ل نورشه لیم بپه ریتسن.^(۲۲) هوبن
وی تشتی دپه ریتسن یی کو هوبن نزانن، به لئی نه م وی
دپه ریتسن یی دزانین، چونکو قورتالبوون ژ دهف جو هیانه.
و دئی ده مهک ئیتن، و نهو ب خو فی گا فئی یه، ده می
په رستکاریت راست بابی ب روح و راستیی دپه ریتسن،
چونکو باب ل په رستکاریت هوسا دگه ریت.^(۲۳) خودی
روحه، و ل سهر په رستکاریت وی نهو د ب روح و راستیی
بپه ریتسن.»^(۲۴) ئینا ژنکی گوتی: «نه ز دزانم یی
روونکری نه وی دپیژنی مه سیح دئی ئیتن، و کهنگی هات
دئی بۆ مه هه می تشتی دیار که ت.»^(۲۵) به رسفا وی دا:
«نه ز ب خو نهوم، نه فه یه ل گه ل ته دنا خفیت.»

و هینگی شاگرد گه هشتن و گو هشین ده می دیتن^(۲۶)
یی ل گه ل ژنکه کی دنا خفیت. و دسه ر هندئ را که س ژان
نه گوت: «ته چ دفتیتن؟» یان «تو بۆچی ل گه ل وی
دنا خفی؟»^(۲۷) ئینا ژنکی جه رکی خو هیلا و فه گه ریا
باژیتری و گوته خه لکی: «وه رن، به ری خو بددنی
زه لامه کی نهوا من کری هه می بۆ من دیار کر. چیدیت نهو
مه سیح بیت؟»^(۲۸) ئینا خه لکی سوخار ده رکه فتن و چۆنه
دهف.

و د وی ده می دا شاگردا دگوتی و ژئی فه نه دبوون:
«ئه ی رابی بخو!»^(۲۹) ئینا به رسفا وان دا: «من خوارنه کا

هه ی نهز دخوم هوبن نزانن كا چى په!«^(۳۳) ئینا شاگردا
 گوته ئیکودوو: «نهری کهسهکی تشتهک بو ئینایه دا
 بخوت؟»^(۳۴) ئینا عیسای گوته وان: «خوارنا من نهوه
 کو نهز ب فیانا وی بکه م یی نهز هنارتیم و کارى وی ب
 جه بینم.^(۳۵) ما هوبن نابیتژن: «پشتی چاره یقا دی ده می
 دورینی ئیت؟» بهلی نهز دبیرمه هه وه: هوبن باش بهری
 خو بدنه زه فییا- ییت کههشتین و ده می دورینا وان یی
 هاتی!«^(۳۶) و پالی دورینی کری یا خو وه ردگریت و فیقی بو
 ژيانا ههروهه ر کوم دکهت، داکو جوتیار و پالی دورینی
 پیکفه دلخوش بن.^(۳۷) د قی چهندی دا راستی یا قی گوتنی
 دیار دبت: «ئیک دچینیت و یی دی دوریت.»^(۳۸) من
 هوبن هنارتن داکو هوبن وی بدورین یا کو هوبن پی شه
 نه وه ستیاین. هنده کیت دی ییت وه ستیاین، و هوبن بهری
 وه ستیانا وان دچن.»

^(۳۹) ئینا گهله کا ژ خه لکی سامیره ژبه ر ناخفتنا ژنکی
 باوه ری پی ئینا نهوا دگوت: «هه چی یا من کری بو من
 ناشکرا کر.»^(۴۰) ده می سامری هاتنه نک داخواز ژی کرن ل
 دهف وان بمینیت، و دوو روژا ل دهف وان سا.^(۴۱) و ژبه ر
 ناخفتنا وی ژمارا نه ویت باوه ری پی ئینان گهله ک زیده
 بوو^(۴۲) و گوته ژنکی: «نه هه ر ژبه ر ناخفتنا ته نه م
 باوه ری دینین، بهلی چونکو مه ب گو هیت خو گو ه لى

بوو و مه زانی نهو ب راستی قورتالکهری دونیاییه .»

ساخکرنا کورپن ناقمالین پاشای:

^(٤٣) و پستی هردوو روژ ل سوخار ب دوماهی هاتین عیسای ب جه هیتلا و چو دهههرا جهلیل، ^(٤٤) چونکو نهوی ب خو گوتبوو کو پیغه مبهرا دناث گهلی خودا روومت نینه. ^(٤٥) و دهمنی گه هشتی به جهلیل خه لکنی وی پیشه وازی لی کر. نهوان ههچی یا وی ل نورشه لیم کری دیتبوو ل دهمنی جهژنا دهریازبوونی چونکو نهو ژی چوبوونه جهژنی.

^(٤٦) و عیسا گه هشته قانا ل جهلیل، نهو جهی ناث لی کری به مهی. و ل که فهرانحوم زه لامهک هه بوو ناقمالین پاشای بوو. کورپه کتی نه خوش هه بوو ^(٤٧) و دهمنی گوھ لی بووی کو عیسای دهههرا به هودی ب جه هیتلا و هاته جهلیل چو دهه و داخواز ژی کر کو بیته که فهرانحوم داکو کورپی وی یی ل بهر دهراقنی مرننی ساخ بکته. ^(٤٨) ئینا عیسای گوت: «هوبن باوه ریئی نائین هه تا هوبن نیشانیته سهیر نه بینن.» ^(٤٩) ئینا زه لامی هیقی ژی کرن و گوت: «نهز خولام، ل گهل من وهره ژ بهری کورپی من بمرت!» ^(٥٠) ئینا عیسای بهرسقا وی دا: «ههره، کورپی ته یی ساخه.» ئینا زه لامی باوه ری ب وی په یقا عیسای گوتیی

ئینا و چۆ. ^(۶۱) دهمنی نهو ب ری دچۆ هندهک کویلیت وی
 گههشتنی و مزگینی داننی کو کورپی وی یی ساخه.
^(۶۲) ئینا پسیارا وان کر: «چ دهه بوو ساخ بووی؟» نهوان
 بهرسف دا: «دوهی ئیتاری دهه مرئیر هفت تای لئی نه ما.»
^(۶۳) بابی وی زانی نهو دهه بوو عیسای گوتیی: «کورپی
 ته یی ساخه.» ئینا نهوی و خه لکئی مالا وی ههمییا
 باوهری پئی ئینا. ^(۶۴) نهغه نیشانا سهیریا دووی بوو
 عیسای کری پشتی دهه رکهفتنا وی ژیه هودیئی بۆ جهلیل.

پشکا پینجمن (5)

عیسال کانیا بیت ههسدا مرۆقهکی ساخ دکهت:

^(۱) و پشتی هینگئی ل جهه نه کا جو هییا عیسا به رهش
 نورشه لیمئی سه رکهفت. ^(۲) و ل نیزیکی دهه رکه هئی په زی ل
 نورشه لیمئی کانیهک هه بوو ب عبری دگوتنی بیت ههسدا ل
 رهخ و دوریت وی پینچ هۆل هه بوون. ^(۳) گه لهک نه خو شیت
 کوره و سه قهت و شل خو ل وان هولا درتژ کربوون، ل
 هیقی یا لقلقاندا نا ئی بوون. ^(۴) چونکو فریشتهک دهات
 دناش بهرا دهه مکی و دهه مکی دا نا ئا برکی دلققاندا، و
 نه ئی به راهی یا ههمییا دچۆ د برکی دا، دا ساخ بیت ژ هه
 ئیشه کا لئی. ^(۵) و ل نک برکی مرۆقهک هه بوو بهری سیه و.

ههشت سالانه ساخ بیوو. ^(۷۱) عیسیای ئەو دیت یی درێژ کرییه و زانی کو ئەقە دەمهکی درێژه ئەو د قی کاودانی دا. ئینا ژێ پرسى: «تە دقیت تەو ساخ بیی؟» ^(۷۲) ئەخۆشێ بەرسف دا: «ئەز خولام، من کەس نینە من بەقایتە د برکتی دا دەمێ ئەو دلقلقت و چەند جاراً من بزاقا کری بچمه د برکتی دا بەلێ هەندە کیت دی بەراهیکا من دچۆنە تیدا.» ^(۷۳) عیسیای گۆتە وی: «رابە و گلدکا خۆ راکە.» ^(۷۴) و هەر د گاتی دا ئەو زەلام ساخ بوو و گلدکا خۆ هەلگرت و چۆ. و ئەو رۆژ شەمبى بوو.

^(۷۵) جوهییا گۆتە وی زەلامێ ساخ بووی: «ئەقرو شەمبى یە. چینایت بو تە تو گلدکا خۆ راکەى.» ^(۷۶) بەرسفا وان دا: «ئەو زەلامێ ئەز ساخ کریم گۆتە من: گلدکا خۆ هەلگرە و هەرە.» ^(۷۷) ژێ پرسین: «ئەو کی یە گۆتێ یە تە گلدکا خۆ هەلگرە و هەرە؟» ^(۷۸) ئەو ئەخۆشێ ساخ بووی نەدزانی ئەو کی یە، چونکو عیسا ژ ویری چۆبوو، و گەلەک مرۆڤ ل ویری بوون. ^(۷۹) پشتی هینگی عیسیای ئەو ل پەرستگەهێ دیت و گۆتە وی: «ئەقە تو زقری ساخلەم نەزقریه گونەهێ هەکەر دێ خرابتر ب سەری تە ئیت.» ^(۸۰) ئەو زەلام چۆ دا بترتە جوهییا کو عیسیای ئەوێ ساخ کری. ^(۸۱) قیجا، چونکو عیسیای ئەف کارە د رۆژا شەمبى دا دکر جوهی رابوون کاودانی وی

نه خوش کرن و لي دگهريان دا بکوژن. ^(۱۷۷) به لي عيساي گوته وان: «تا نوکه بابي من يي کار دکهت. و نه ز ي يي کار دکه م.» ^(۱۷۸) ژهر قتي چهندي بزاقا جوهييا پتر لي هات بو کوشتنا عيساي، چونکو وي نه دهستوري روژا شه مبيي شکاند و بهس، بهلکو وي دگوت ژي کو خودي بابي وي به، و خو ئينا ريزا خودي.

دهسته ل تدارين يا کورين سروؤف:

^(۱۷۹) عيساي گوته وان: «ب راستي ب راستي ديترمه ههوه کور نه شيت چو تشتا ژ نک خو بکهت، به لي وي دکهت نهوا ديبت باب دکهت. ههه تشته کي باب بکهت، کور ژي دکهت. ^(۱۸۰) چونکو باب جهژ کوري دکهت، و همي کاريت خو نيشا وي ددهت، و دي کاريت ژ قتي مهز نتر نيشا دهت، دا هوبن عه جيب گرتي بن. ^(۱۸۱) ههروه کو باب مرييا رادکه ته شه و ساخ دکهت، ههروه سا کور ژي دي وي ساخ کهت يي وي بقيت. ^(۱۸۲) و باب دادوه ري يا کهسي ناکهت، به لي همي دهسته لاتا دادکرتي يا دايه کوري ^(۱۸۳) داکو همي قه دري کوري بگرن ههروه کو قه دري بابي دگرن. و يي قه دري کوري نه گرت نهو قه دري بابي ژي ناگرت نهوي کور هنارتي.

^(۱۸۴) ب راستي ب راستي ديترمه ههوه ههه کهسي

گوه بده ته پدیشا من و باوه ری ب وی بینت نه وی نه ز
هنارتیم دی ژیا نا ههروهه ره بو وی بت، و نائیتته دادکرن ل
روژا دوماهی، چونکو نه وی ژ مرنی دهریاز بوویه ژیا نی.
^(۲۵) ب راستی ب راستی دبیرمه ههوه نهو ده می مری گوه
ل دهنگی کوری خودی دبن دی نیت، نوکه نهو ده مه، و بی
گوه لی دبیت دی ساخ بت. ^(۲۶) چونکو ههروهه کو بابی
ژیان یا دناث خودا هه ی، یا دایه کوری ژی ژیان دناث
خودا هه بیت. ^(۲۷) و دهسته لات یا دایی دادوه ری بکه ت،
چونکو نهو کوری مروقه. ^(۲۸) ژ قی سه رخلوله نه بن، دی
دهمه ک نیت نه قیت دناث گورا دا هه می دی گوه ل دهنگی
وی بن ^(۲۹) و دی ژ گورا دهرکه قن: و نه قیت کاریت باش
کرن دی رابن بو ژیا نی و نه قیت کاریت خراب کرن دی
رابن بو سزادانی. ^(۳۰) و نه ز نه شیم چو تشتا ژ نک خو
بکه م، به لی نه ز دادوه ری دکم ل دویف نه قا من گوه لی
دبیت و دادوه ری یا من یا راسته، چونکو نه ز تشتا ل
دویف قیا نا خو ناکم به لی ل دویف قیا نا وی نه وی نه ز
هنارتیم.»

چصد شهده کی بو دهسته لات داریا عیسا:

^(۳۱) «هه کهر من بو خو شهده کی دابا دا شهده کی یا من
نه یه راست بت. ^(۳۲) به لی نیکی دی بو من شهده کی»

ددهت، و ئەز دزانم کو شه هدهکی یا وی بۆ من یا راسته.
 (۳۲) ههوه هندهک هئارتنه نک یوحهناى و ئەوى بۆ راستیی
 شه هدهکی دا. (۳۳) ئەز شه هدهکی یا مروڤا قه بیل ناکم، لئ
 ژ بهر قورتالبوونا ههوه ئەز قئ یه کئ دبیترم. (۳۴) یوحهنا
 شه مالکه کا روڤ و گهش بوو، و ههوه پئ خوش بوو
 ده مه کی ل بهر روڤناهی یا وی بن. (۳۵) به لئ من
 شه هدهکیه کا مه زتر ژ شه هدهکی یا یوحهناى یا هه،
 ئەو ژى شه هدهکی یا وان کاریت بابی گۆتى یه من پئ رابم
 و ئەقیت ئەز نوکه دکم، ئەو دیار دکهن کو ئەوى ئەزى
 هئارتیم. (۳۶) و ئەو بابی ئەز هئارتیم ئەو ب خوژى بۆ من
 شه هدهکی ددهت. و ههوه چو جار گوه ل دهنگى وی
 نه بوو، و ههوه وینى وی ژى نه دیتى یه، (۳۷) و په یقا وی
 جه د دلیت هه وه دا نینه چونکو هوبن باوه ریبى ب وی
 نائین ئەوى وی هئارتى. (۳۸) هوبن په رتوکیت پیروژ ب
 هیری دخوبن چونکو هوبن ل وئى باوه ریبى نه کو ئەو دئ
 ههوه به نه ژيانا ههروهه ر. ئەو په رتوک ژى بۆ من
 شه هدهکی ددهن. (۳۹) و هیشتا ههوه نه قیت بینه نک من
 دا ههوه ژيان ههبت. (۴۰) ئەز مه زناهیى ژ مروڤا ناوه رگرم،
 (۴۱) به لئ ئەز ههوه دنیا سم، و ئەز دزانم قیانا خودی د
 دلیت ههوه دا نینه. (۴۲) ئەز ب ناقتى بابی خو هاتم، ههوه
 پیسه وازی یا من نه کر، به لئ ههکه ر ئیک ب ناقتى خو هات

هوین پیشه‌وازی یا وی دکهن. ^(٤١) و دئی چاوا باوهریی ب
 من ئین و هوین مه‌زناهیی ژ ئیکودوو ودردگرن، به‌لی نه‌و
 مه‌زناهی یا خودی ته‌عالا دده‌ت ناخوازن؟ ^(٤٥) به‌لی هزر
 نه‌که‌ن نه‌ز دئی هه‌وه ل ده‌ف بابی تاوانبار که‌م، چونکوی
 هه‌ی هه‌وه تاوانبار بکه‌ت نه‌و ژی موسایه نه‌قی هه‌وه
 هیقی‌یت خو‌داناینه‌ سر. ^(٤٦) هه‌که‌ر هه‌وه باوهر ژ موسای
 کربا، دا هوین باوهریی ژ من ژی که‌ن، چونکوی یا ل
 سر من نقی‌سای. ^(٤٧) قی‌جا هه‌که‌ر هه‌وه باوهری ب وی
 نه‌ئیت نه‌قا موسای نقی‌سای پا دئی چاوا باوهریی ب
 په‌یقیت من ئین؟»

پشکا شمشن (٦)

عیسا خوارنن دده‌ته پینچ هزارا:

^(١) پشتی وی چه‌ندی عیسا ژ ده‌ریاچا جه‌لیل ده‌ریاز
 بوو، ئانکو ده‌ریاچا ته‌به‌ریه، بو ره‌خی به‌رام‌به‌ر. ^(٢) و
 گه‌له‌ک ب دویف که‌تن پشتی نیشانی‌ت ساخرنا وی بو
 نه‌ساخا دیتین. ^(٣) و عیسا و شاگردیت خو‌ب سه‌رکه‌فته
 چیا‌ی و روبنشتن. ^(٤) و جه‌ژنا ده‌ریازبوونی یا جو‌هی‌یا
 نیزی‌ک بوو. ^(٥) و ده‌می عیسا‌ی سه‌ح کیری کومه‌کا مرو‌قا
 یا به‌ره‌ف وی‌قه دئیت، گوته‌ فیلی‌پسی: «نه‌م ژ کیری نانی

بکړین دا نه‌ثیت هه بخوڼ.»^(۱۱) و نه‌فه گوتی دا تاقی بکه‌ت، چونکو عیسای دزانی کا دی چ که‌ت.
^(۱۲) فیلیپسی به‌رسفا وی دا: «هه‌تا هه‌که‌ر نه‌م بهایی دوو سه‌د دینارا نانی بکړین تیرا ناکه‌ت کو هه‌ر نیکی پرته‌کا بچویک ژی بگه‌هتی!»^(۱۳) نینا نه‌ندراوسی برایی شه‌معون په‌تروسی و نه‌و ژی نیکه ژ شاگردا گوتی:
^(۱۴) «کورکه‌کی ل څیرئ هه‌ی پینچ نانیت جه‌هی و دوو ماسیتت بچویک بیت ل گه‌ل، به‌لی ما نه‌فه چی یه بو وه‌کو څی کوما مه‌زن؟»^(۱۵) عیسای گوت: «بلا روینه‌ه خوار!» و گه‌له‌ک که‌سکاتی ل ویری بوو. نینا زه‌لام روینشتن، و ژمارا وان نی‌زیکی پینچ هزارا بوون.
^(۱۶) عیسای نان هه‌لگرتن و سویاسی کر، پاشی دابه‌ش کرن ل سه‌ر روینشتیا هن‌دی وان څیای و هه‌روه‌سال هه‌ردوو ماسییا ژی کر.^(۱۷) ده‌می تیر بووین، گوته شاگردیت خو: «نه‌و پرتیت نانی نه‌ویت ماین خرڅه که‌ن دا چو به‌رزه نه‌بیت.»^(۱۸) نینا خرڅه کرن، و دوازه سه‌لکیت پرتیت نانی خرڅه کرن نه‌ویت ژبه‌ر وان‌فه ماین ژ هه‌ر پینچ نانیت جه‌هی.^(۱۹) و ده‌می خه‌لکی نه‌و نیشانا عیسای کری دیتن، گوتن: «راسته، نه‌فه‌یه نه‌و پیغه‌مبه‌ر نه‌وی دی نیته دونیایی.»^(۲۰) عیسای زانی کو چو نه‌مایه دی وی ب خورتی که‌نه پاشا، نینا ب تنی فه‌گه‌ریا چیای.

عیسا ل سمر نائین ب ریڻ ڦه ڊچیت:

دهمی بوو شهڻ شاگردیت وی هاتنه خواری و چونه
 ده ریاچی^(۱۷) و ل قاییکه کی سیار بوون و چونه که فہ رناحوم
 ل رهخی بہرامبہری دہ ریاچی. و تاری بوو و عیسا ہیشتا
 نہ گہ ہشتبوو وان.^(۱۸) و رہشہ بایہ کی ب ہیترہات و پیل
 رابوون.^(۱۹) دہمی شاگردا نیتزیکی چار- پینچ ہزار گافا
 باسک لی داین، دیت عیسا یی نیتزیکی قاییکتی دیت ل
 سمر نائین ب ریڻ ڦه ڊچیت، ترسیان.^(۲۰) ئینا گوته وان:
 «نہز نوم، نہ ترسن.»^(۲۱) ہیٹش داخواز ژئی نہ کری کول
 قاییکتی سیار بیت، ہہ تا قاییک گہ ہشتی بہ جہی وان
 ڦیای.

نانن ڙیانن:

و ل روژا پاشتر نہو کومیت ل رهخی بہرامبہری
 دہ ریاچی ماین ژ بو وان یہ عیان بوو کو قاییکہ ک ب تنی
 ل وتری ہہ بوو و شاگرد ب تنی لی سیار ببوون و چوبوون و
 عیسا دگہل وان ل قاییکتی سیار نہ ببوو.^(۲۲) پاشی
 ہندہ ک قاییکت دی ژ تہ بہری ہاتن و نیتزیکی وی جہی
 نہوی نان لی خوارین راوہستیان پشتی خودانی سوپاس

کری. ^(۲۴) و دهمی کومی عیسا و شاگردیت وی ل ویری
 نه دیتن ل وان قاییکا سیار بوون و هاتنه که فهرانا حوم ل
 عیسا ی دگه ریان. ^(۲۵) دهمی ل ره ختی بهرام بهری ده ریاچی
 دیتین، گوتنی: «رابی، تو که نگی گه هشتی به قیری؟»
^(۲۶) عیسا ی به رسفا وان دا: «ب راستی ب راستی نه ز
 دبیرمه هه وه: هوین ل من دگه ریبتن نه ژ بهر کو هه وه نیشان
 دیتن به لی چونکو هه وه خوار و هوین تیر بوون ژ وان نانا.
^(۲۷) ل دویف خوارنا به فنت نه چن، به لی ل دویف خوارنا
 دمینت و ژ یانا هه روه هر دده ت هرن، نه وا کوری مروث دی
 ده ته هه وه، چونکو خودی یی باب موهرا خو یا دانا به سهر
 کوری.» ^(۲۸) پسیار ژئی کرن: «نه و چی کربارن خودی ژ
 مه دقتیت بکه یین؟» ^(۲۹) عیسا ی به رسفا دا: «نه و کاری
 خودی دقتیت هوین بکه ن نه وه کو هوین با وه ری ب وی
 بینن نه وی هنارتی.» ^(۳۰) قیجا گوتنی: «نه و چ
 نیشانه تو بکه ی دا بینین و با وه ری ب ته بینین؟ تو
 دشیتی چ بکه ی؟ ^(۳۱) بابیت مه که زو ل به ری خوارن
 هه روه کو د بهر تو کی دا هاتی: ژ نه سممانا نان دانن دا
 بخون!» ^(۳۲) ^(۷۸:۲۴) عیسا ی به رسفا وان دا: «ب راستی
 ب راستی نه ز دبیرمه هه وه: موسای نان ژ نه سممانی نه دا
 هه وه، به لی بابی منه نه وی نانی نه سممانی یی دروست
 دده ته هه وه. ^(۳۳) چونکو نانی خودی نه وه یی ژ نه سممانی

دئيتہ خوراي و ژيانتي دده ته دونيايتي. «^(۳۷) گوتنه وي:
 «ئهي خودان، ل ههمي دهما قئ ناني بده مه.»
 «^(۳۸) عيساي بهرسقا وان دا: «ئهم ناني ژيانتي. ئهوي
 پيش من قه بيت برسي نابيت، و ئهوي باوهريتي ب من
 بينيت چو جارا تيھني نابيت.»^(۳۹) بهلي من گوتہ ههوه،
 ههوه ئمز ديمم و هوين باوهريتي نائين.»^(۴۰) چ کهستي بابي
 دايه من دي بو من ئيت، و ئهوي بيته دهف من ئمز وي چو
 جارا ناهافيژمه ژ دهرقه^(۴۱) چونکو ئمز ژ ئسماني هاتمه
 خوراي، نه دا ئمز ئيانا خو ته مام کهم، بهلي ئيانا وي
 ئهوي ئمز هنارتيم.»^(۴۲) و ئيانا وي ئهوه کو ئمز نه هيلم ئه
 کهسيت دايه من بيريٽين، بهلي ئمز وانا ل روژا دوماهيکتي
 ژ مرنئي راکهم.»^(۴۳) چونکو ئيانا بابي من ئهوه ههر کهستي
 کوري بينيت و باوهريتي پئي بينيت دي ژيانا ههروههه بو
 وي بيت، و ئمز دي وي ل روژا دوماهيکتي ژ مرنئي
 راکهم.»

^(۴۴) و جوهييا نه رازيبوونا خو ل سهر عيساي ديار کر
 چونکو گوت: «ئهم نه ناني ژ ئسماني هاتي به خوار.»
^(۴۵) و گوتن: «ئهرئ نه قه نه عيسايي کوري يوسفی به،
 ئهوي ئهم دايک و بابيت وي دنيا سين، ئهوه چاوا ديٽريت:
 ئمز ژ ئسماني هاتمه خوراي!»^(۴۶) عيساي بهرسقا وان دا:
 «دناف بهرا خودا پته پتي نه کهن!»^(۴۷) کهس نه شيت بيته

دهف من ههکەر بابئی ئەز هئارتیم وی رانهکیشت. و ئەز
 دئی وی ل روژا دوماهیکی ژ مرنئی راکەم. ^(۴۵) د پەرتوکیت
 پێغەمبەرادا یا هاتی: دئی هەمی ژ خودئی فیڕین ^{انعمیا ۱۳:۵۴}
 و هەر کەسەکی گوھ بەدەتە بابی و ژ وی فیڕیت دئیتە دەف
 من. ^(۴۶) و رامانا فئی نە ئەوە کسوئیکی باب پی دیتی:
 کەسئ نەدیتی یە ب تنئی ئەو نەبیت ئەوی ژ خودئی، ئەوی
 ب تنئی بابئی دیتی. ^(۴۷) ئەز ب راستی ب راستی دبیژمە
 هەو: ئەوی باوەریی ب من بینیت دئی ژبانا هەروەهەر بو
 وی بیت. ^(۴۸) ئەزم نانی ژبانی. ^(۴۹) بابییت هەو گەزو ل
 بەریی خوارن و پاشی مرن. ^(۵۰) بەلئی ئەها ئەفە ل فئیری یە
 نانی ژ ئەسمانی هاتی یە خوار دا مروّف ژئ بخۆت و
 نەمریت. ^(۵۱) ئەزم نانی ژبانی ئەوی ژ ئەسمانی هاتی یە
 خوار. هەکەر ئیکی ژ فئی نانی خوار دئی هەتا هەتایئ
 ژیت، و نانی ئەز پێشکیش دکەم ئەو لەشی منە، ئەز
 گۆری دکەم داکو دونیا بژیت.»

^(۵۲) و فئی ناخفتنی کیشەکا توند دناف بەرا جوھییادا
 چێکر و پسیار کرن: «ئەفە چاوا دشیت لەشی خو بەدەتە مە
 ئەم بخوین؟» ^(۵۳) عیسا ی بەرسقا وان دا: «ب راستی ب
 راستی ئەز دبیژمە هەو: هەکەر هوین لەشی کورئی مروّف
 نەخۆن و خوینا وی ئەفەخۆن هەو چوژیان دناف خۆدا
 نابیت. ^(۵۴) هەچیئ لەشی من بخۆت و خوینا من ئەخۆت،

ههوه نهوه روح و ژیان. ^(۶۴) به لئی هندهک ژ ههوه باوهریی نائین! چونکو عیسای ژ دهسپیکتی دزانی نهو کینه باوهریی پی نائین، و نهو کی یه دی بیبهختیی لی کهت. ^(۶۵) پاشی گوت: «ژ بهر وی چهندی من گوته ههوه: کهسهک نهشیت بیته دهف من ههکهر باب وی چهندی نهدهتی.» ^(۶۶) ژ وی دهمی گهلهک شاگردا نهو هیتلا، و ژئی قهقه تیان. ^(۶۷) و گوته ههر دوازه شاگردا: «بهلکو ههوه ژئی دقتیت هوبن وه کو وان بچن.» ^(۶۸) شه معون په تروسی بهرسقا وی دا: «دی چینه دهف کی، نهی خودان؟ ناخفتنا ژیانا ههروههر یا ل دهف ته، ^(۶۹) و مه باوهری ب ته نینا و زانی کو تو پیروزی خودی یی!» ^(۷۰) عیسای گوت: «ما نه من هوبن ههر دوازه ژنگرتن! و ل گهل وی چهندی نیک ژ ههوه نبلیسه.» ^(۷۱) مه بهستا وی یه هودایی کوری شه معونی نهسخه ربوتی بوو، چونکو نهو ژ وان دوازا بوو، و نهوه یی وی بدهته دست.

پشکا دهفتن (V)

عیسا و برایتت خو:

^(۷۱) پستی هینگی عیسای دهست ب هاتن و چونی ل دهقرا جهلیل کر، خودا پاش ژ هاتن و چونی ل دهقرا

يه هوديتي چونكو جوهييا بزاڤا كوشتنا وي دكر. ^(۴۱) و ده مي
 جهژنا كه پره شينا يا جوهييا نيزيك بوي ^(۴۲) براييت
 وي گوته وي: «ښي ده څه ري بهيټله و هره يه هوديتي دا
 شاگرديت ته ژي نه و كاريت تو دكهي ببينن! ^(۴۳) نه وي
 ناڅوده نكي دڅيت ل بهرزه يي كار ناكه ت، و هه كه ر تو فان
 كريبارا دكهي خو بو دونيايي ديار كه.» ^(۴۴) براييت وي
 ژي باوهری پي نه بوو. ^(۴۵) عيساي به رسقا وان دا: «هيشتا
 ده مي من نه هاتي به بدلتي ده مي هه وه هه ردهم يي د جهي
 خودايه. ^(۴۶) دونيا نه شيت كه ريت خو ژ هه وه څه كه ت، بدلتي
 نه و كه ريت خو ژ من څه دكه ت، چونكو نه ز شه ده كيني ل
 سر وي ددهم كو كاريت وي دخرابن. ^(۴۷) هوين سر كه څنه
 جهژني، بدلتي نه ز نو كه سر ناكه څمه ښي جهژني چونكو
 ده مي من هيشتا نه هاتي به.» ^(۴۸) نه څه گوته وان و ل
 جهليل ما.

عيسا ب ناشكرايي فيتوكونن د پهرستگه هين دا
 دكه ت:

^(۴۹) و پشتي براييت وي چوښه جهژني نه و ژي چو
 هه روه كو څه شارتی، نه ناشكرا. ^(۵۰) ل جهژني جوهي ل وي
 دگهريان و پسيار دكرن: «كا نه و زه لام؟» ^(۵۱) و گه له ك
 پست پست ل ناڅ به را جه ماوهری هاتنه كرن ده رياره ي

وی، هندهکا ژ وانا دگوتن: «ئو یی باشه» و هندهکیت دی دگوتن: «نه! ئو ملله تی ب سمر دا دبت.»^(۱۳۱) بهلئ کەس ژ وان نه دویرییا ب ناشکرایي بهحسا وی بکەت ژ ترسا جوهییدا.

^(۱۳۱) دەمی جهژن نیقی بووی، عیسا سەرکەفته پەرستگه هی و دەست ب فیرکرنا خەلکی کر. ^(۱۳۲) جوهی مەندەهۆش بوون و پسیار کرن: «چاوا ئو ناڤه روکی پەرتوکی پیرۆز دزانیت و ئو نه هاتی یه فیرکرن؟»^(۱۳۳) عیسا ی بەرسقا وان دا: «فیرکرنا من نه ژ نک منه، بهلئ ژ نک وی یه ئوئی ئەز هنارتیم.»^(۱۳۴) و هەر کەسی دقیت ب قیانا خودی بکەت دی زانیت کا فیرکرنا من ژ نک خودی یه، یان ئەز ژ نک خو دناخقم.^(۱۳۵) هەر کەسی ژ نک خو باخفیت مەزناهیی بو خو داخواز دکەت، بهلئ ئوئی داخوازی یا مەزناهیی بو وی بکەت ئوئی ئو هنارتی ئو یی راسته چو چهوتی د وی دا نین.^(۱۳۶) ما موسای دەستور نه دابوو ههوه؟ بهلئ کەس ژ ههوه کار ب دەستوری ناکەت! بوچی هون بزاڤا کوشتنا من دکەن؟»^(۱۳۷) هه مییا بەرسقا وی دا: «جنهک یی د تەدا! کتی دقیت ته بکوژیت؟»^(۱۳۸) عیسا ی گوت: «من کاره کی ب تنی کر هون هه می مەندەهۆش بوون.»^(۱۳۹) موسای هون ب سنهت کرنی فەرمان کربوون، و رامانا قتی چهندی نه ئهوه کو

سنهت کرن بو موسای دزقریت، به لئی بو بابکالکا. ژبه ر
 هندئ هوبن مروقا ب خو روژا شه مبیئی ژئ سنهت کهن.
 هه کهر هوبن روژا شه مبیئی خه لکی سنهت دکهن دا^(۲۳)
 هوبن دهستورئ موسای نه شکینن، نه رئ هوبن دئ ل سه ر
 من توره بن چونکو من مروقهک ب ته مامی ل روژا
 شه مبیئی ساخ کر؟^(۲۴) ل دو یف تشتئ دیار داد کرنئ نه کهن،
 به لئی داد کرنه کا راست بکهن.»

^(۲۵) وی ده می هنده کا ژ خه لکتئ نور شه لیمی گوتن:
 «نه رئ ما نه فه نه و نینه نه وی دقیا ن بکوژن؟^(۲۶) نه ها نه و
 یئ ب ناشکرایئ دنا خقیئت و کس ری لئ ناگریت. تو
 بیژئ سه رو کیت مه پشت راست بووینه کو نه و ب راستی
 مه سیحه؟^(۲۷) به لئی نه فی نه م بنیاتی وی نیاسین، و
 ده می مه سیح دئیت کس نزایت دئ ژ کیفه ئیت.»
^(۲۸) عیسیای ده نگئ خو بلند کر و نه و یئ فی ر کرنئ دکه ت
 د په رستگه هئ قه و گوت: «هوبن من دنیا سن و هوبن
 دزانن نه ز ژ کیری مه. و نه ز ژ نک خو نه هاتیمه به لئی نه وی
 نه ز هنارتیم نه و یئ راسته و هوبن وی نانیاسن،
^(۲۹) به لئی نه ز وی دنیا سم، چونکو نه ز ژ وی مه و نه وی
 نه ز یئ هنارتیم.»^(۳۰) جوهییا بزاف کر کو وی ده سته سه ر
 کهن، به لئی کسه کی ده ستنئ خو در ژ نه کری، چونکو
 هیشتا ده می وی نه هاتبوو.^(۳۱) به لئی گه له کا ژ جه ماوه ری

باوهری پیئ ئینا و گوتن: «نهری تو بیژری دهمی مهسیح
 دئیت دی پتر نیشانا کهت ژئوویت ئەف زهلامه دکهت؟»
 (۳۲) فهریسیا گوهر ل پست پستا جه ماوهری بوو ئەوال
 سهر وی دهاته کرن. قئیجا وان و سهروکئیت قهشا هندهک
 زئره فان هنارتن دا وی بگرن. (۳۳) عیسیای گوته وان: «نهر
 دی دههکئی کیم مینمه دگهل ههوه، پاشی دی زقرمه نک
 ئەوی ئەز هنارتیم. (۳۴) هینگئی هوبن دی ل من گهرین
 بەلی هوبن من نابین، و هوبن نهشین بینه جهی ئەز لی.»
 (۳۵) جوهیا پسار ژئیکودوو کرن: «وی ل بهره کیقه
 بجیت کو ئەم نهبین؟ نهری دی چسته باژیریت یونانیا
 ئەوویت جوهی لی به لاقه بووین و یونانیا فیرکهت؟ (۳۶) و
 رامانا ناخفتنا وی چی یه دهمی گوتی: هوبن دی داخوازا
 من کهن و هوبن من نابین، و هوبن نهشین بینه جهی ئەز
 لی؟»

(۳۷) ل رۆژا دوماهیئێ ژ جهژنی و ئەو مهزنترین رۆژیت
 وئی، عیسا راوهستیا و ب ههمی دهنگئی خو گوت:
 «ههکهر ئیک تیهنی بوو بلا بئته نک من و قهخوت،
 (۳۸) ههروهکو پهرتوکئی گوتی، ههر کهسی باوهری ب من
 بینت دی رووباریت ئاڤا ژبانئێ ژناڤ هناقیت وی هورن.»
 (۳۹) عیسیای ئەف چهنده ل سهر وی روحی گوت ئەوا
 ئەوویت باوهری پیئ ئینای دا وەرگرن، و روح هیشتا نه دابوو

چونکو عیسا نہ ہا تبوو مہ زکرن.

^(۴۰) دەمئ نامادہ بوویا ئەف ئاخفتنہ گوہ لئ بووی
 ہندہ کا ژ وانا گوت: «راست ئەفہ ئەو پتغە مہرہ.» ^(۴۱) و
 ہندہ کیت دی گوتن: «ئەفہ مہ سیحہ» بەلئ ہندہ کا ژ وانا
 گوت: «ئەرئ مہ سیح دی ژ جەلیل دەرکە قییت؟» ^(۴۲) ئەرئ
 ما پەرتوکتی نہ گوتی یە مہ سیح دی ژ دویندە ہی داوودی
 ئیت، و ژ گوندی بیت لەحم ئەوی داوود لئ؟» ^(۴۳) وەسا
 ژ بەر وی، جوداھی یا بوچوونا ل ناڤ بەرا جە ماوہری دا
 چتیبوو. ^(۴۴) و ہندہ کا ژ وانا دقیا ئەوی بگرن، بەلئ
 کہ سەکتی دەستی خو درتژ نہ کری.

^(۴۵) و زترە ئانیت پەرستگە ہی زقرینہ نک فەریسیا و
 سەرۆکتی قەشا، پسار و ان کر: «هەوہ ژ بەر چ ئەو
 نہ ئینا؟» ^(۴۶) بەرسقا و ان دا: «چو مەرۆف وە کوئی
 زەلامی نہ ئاخفتینە.» ^(۴۷) فەریسیا لئ قەگیترا: «ئەرئ
 ھوین ژ ب سەردا چۆینە؟» ^(۴۸) ئەرئ ھەوہ دیت ئیک ژ
 سەرۆکا یان ژ فەریسیا باوہری پئ ئینای؟ ^(۴۹) بەلئ
 خەلکت دەستوری نزانن، دنە فرەت کرینە.» ^(۵۰) بەلئ ئیک
 ژ و ان، ئەوی بەرئ ہاتی یە نک عیسا کو نیقودیموس بوو
^(۵۱) گوتە و ان: «ئەرئ دەستوری مہ ری ددەت ئیکی داد
 کەن بی کول پتشیی گوہ بدەنە بەرگیری یا وی؟»
^(۵۲) ئەوا بەرسقا وی دا: «ئەرئ توژی ژ جەلیلئ؟»

مزکینن یا یو دهنان، پشکا ههشتن (A)

په رتوکی بخوینه و بیینه: نابت پیغه مبه ر ژ جهلیل رابن!
(^{۵۲}) پاشی هه ر ئیک چۆ مالا خو.

پشکا ههشتن (A)

سهرهاتریا رنکا دامانیس:

(^۱) بهلی عیسا چۆ چیاپی زهیتونتی. (^۲) ول دهمی
ئه لندی زفری په رستگه هتی، و گه له ک جه ماوه ر ل دۆر خر
بوو، و روینشت و نه و فیرد کرن. (^۳) و مامۆستاییت
دهستوری و فهرسییا رنکه ک ب دامانیسی گرتبوو نینا
نک و ل نیفا وان راوه ستاند (^۴) و گوته وی: «مامۆستا،
ئه ف رنکه دبه ر مبرکه کی را رازای یا هاتی به گرتن. (^۵) و
موسای د دهستوری دا فرمان یا ل مه کری نه ف رنکیت
شان کارا دکهن ب به رده باران کرنی بیتنه کوشتن. توج
دیتری؟» (^۶) نه ف پسیاره ژئی کردا وی تنگاف بکهن و
هیجه ته کی پیدا کهن وی پی تاوانبار بکهن. بهلی وی خو
چه ماند و ب تبلا خو ل سهر نه ردی دنقیسی. (^۷) بهلی
وان هه ر پسیار ژئی کره هه، قیجا خو راست کر و گوته وان:
«نه و که سی دناف هه وه دا پی بی گوننه ه بت، بلال
به راهی به ره کی دانتی.» (^۸) جاره کا دی خو چه ماند و ل
سهر نه ردی دنقیسی. (^۹) دهمی وان گوه ل قتی ناخفتنی

بووی، ئیک ل دویش ئیکی چۆن و بهراهی یا هه مییا
 رهسپی، و عیسا ب تنی ل ویری ما، و ژنک د جهی
 خودا یا راهه ستای بوو.^(۱۱) خو راست کر و گوته وی:
 «ژنی، کانینه نهو؟ کهس ژ وان داد ل سه ر ته نه کر؟»
^(۱۲) بهرسف دا: «نه خیر نهز خودام.» گوته وی: «نهزی
 ژی ته داد ناکهم. هه ره و گونه ها نه که فه.»

عیسا رو ناهیا دونیا بییه:

^(۱۳) جاره کا دی عیسا ی گازی وان کر و گوته: «نهز
 رو ناهیا دونیا بییه مه. یی ل دویش من بیت ل تار بی
 ناچیت به لی دی رو ناهیا یا ژیا نی بو وی بت.»
^(۱۴) فه رسیسیا نه راز ببونا خو دیار کر و گوته: «تو
 نوکه بو خو شه هده کی دهی، و شه هده کی یا ته چینا بت.»
^(۱۵) بهرسف دا: «هه رچه نه نه شه هده کی بو خو دده م
 شه هده کی یا من راسته، چونکو نهز دزانم نهز ژ کیری
 هاتیمه و دی چمه کیری، به لی هوبن نزانن کا نهز ژ کیری
 هاتیمه و دی کیشه جم.»^(۱۶) هوبن ب چاقی مروقا داد کرنی
 دکهن، به لی نهز که سی داد ناکهم.^(۱۷) هه ر چه نه من
 داد کرن کربا، دا یی راست بت، چونکو نهز ب تنی داد کرنی
 ناکهم، به لی نهز و باب نه وی نهز هنار تیم.^(۱۸) و یا
 نقیسی یه د ده ستوری هه وه دا شه هده کی یا دوو شادا یا

راسته. ^(۱۸) ئەز بۆ خو شەهەدەکیی ددەم و ئەو بابی ئەز
 ھنارتیم ژى شەهەدەکیی بۆ من دکەت. ^(۱۹) ژى پرسین: «کا
 بابی تە؟» بەرسف دا: «ھوین من نانیاسن و بابی من ژى
 نانیاسن. ھەکەر ھەوہ ئەز نیاسیبام دا بابی من ژى
 نیاسن.» ^(۲۰) عیسای ئەف ئاخفتنە ل نیزیکی سندوقا
 پیشکیشیا گوت دەمی فیترکرنی ل پەرستگەھى دکر و
 کەسى ئەو دەستەسەر نەکر، چونکو دەمی وی هیشتا
 نەھاتبوو.

^(۲۱) پاشی عیسای گوتە وان: «ئەز دى چم و دى ل
 دویف من گەرن، و دى د گوننەھا خودا مرن. ھوین نەشین
 بیئە وی جەھى ئەز لى.» ^(۲۲) قیججا جوھیا ژ ئیکودوو
 پرسى: «ئەرى مەبەستا ئاخفتنا وی چى یە، «نەشین بیئە
 وی جەھى ئەز لى؟» ئەرى دى خو کوژت؟» ^(۲۳) ئەفە
 بەرسقا وی بوو: «ھوین ژ خواری نە، بەلى ئەزى ژ سەلام.
 ھوین ژ قى دونیایی نە، بەلى ئەز نە. ^(۲۴) ژبەر ھندى من
 گوتە ھەوہ: ھوین دى د گوننەھیت خودا مرن، چونکو
 ھەکەر ھەوہ باوہرى نەئینا کو ئەز ئەوم، دى د گوننەھیت
 خودا مرن.» ^(۲۵) ژى پرسین: «توکی؟» عیسای بەرسف دا:
 «ئەز ئەو ھەمی مە ئەفا من بۆ ھەوہ ھەر دگوت. ^(۲۶) و من
 گەلەک تشتیت ھەین بیژم و ھەوہ پى داد بکەم. بەلى
 ئەوى ئەز ھنارتیم ئەو راستگۆیە، و ئەفا ئەز دبیزمە

دونیایی نهوه نهوا من ژ وی گوھ لئ بووی.»^(۳۷) بەلئ
 نهو تئ نهگه هشتن کو عیسای ب قئ ناخفتنی بەحسا بابی
 دکر.^(۳۸) ژبەر هندی عیسای گوته وان: «دهمئ هوبن
 کوپری مروڤ دهلاویسن دئ زانن کو نهز نهوم، و نهز چو
 تشتا ژ نک خو ناکم، بەلئ نهز وی دبیترم نهوا بابی نهز
 پئ فیترکریم.»^(۳۹) یئ نهز هنارتیم یئ ل گهل من و نهز
 نههیتلایم ب تنئ، چونکو نهز هەر وی دکم یا نهو پئ
 رازی دبیت.»^(۴۰) «دهمئ عیسا ب قئ چهندی دناخفت
 گهلهکا باوهری پئ ئینا.

^(۴۱) گوته وان جوھییت باوهری پئ ئینای: «ههکهەر
 ههوه خو د پهیقا من دا راگرت، هوبن دئ ب راستی
 شاگردیت من بن،^(۴۲) و دئ راستیی زانن و دئ راستی
 ههوه نازاد کهت.»^(۴۳) جوھییا بەرسڤ دا: «نهم
 دویندههئ ئیبراهیمی نه، و نهم چو جارا کویلیت کهستی
 نهبووین! تو چاوا دبیتره مه: «هوبن دئ نازاد بن؟»
^(۴۴) عیسای بەرسڤا وان دا: «ب راستی ب راستی دبیترمه
 ههوه: یئ گوننههئ بکهت دئ بته کویلی گوننههئ.»^(۴۵) و
 کویله ههتا ههتایئ ل مالا خودانی خو نامینت بەلئ کوپ دئ
 ههتا ههتایئ ل ویری مینت.^(۴۶) ههکهەر کوپری هوبن نازاد
 کرن دئ ب راستی نازاد بن.^(۴۷) نهز دزانم هوبن دویندههئ
 ئیبراهیمی نه، بەلئ هوبن ل دوپڤ کوشتنا من دگه پیتن،

چونکو په یښا من چو جه د دلیت هه وه دا نینه. ^(۳۸) نه ز ب
 وی د ناختم نه قا من ل نک بابی دیتی، و هوبن ب وی
 دکهن نه قا هه وه ژ بابی خو گو ه لئ بووی.»
^(۳۹) به رسف دان و گو تن: «بابی مه ئیبراهیمه!»
 عیسای گو ت: «هه که ر هوبن کو پرت ئیبراهیمی بان دا
 کاریت ئیبراهیمی که ن. ^(۴۰) به لئ هوبن ل دویش کوشتنا
 من دگه ریین و نه ز مروقه کم ب وی راستی یا من ژ خودی
 گو ه لئ بووی بو هه وه ناختم، و نه ف چه نده ئیبراهیمی
 نه کری به. ^(۴۱) هوبن کاریت بابی خو دکهن!» گو تنه وی:
 «نم ژ دامانیسی نه بوینه! مه بابه کی ب تنی یی هه ی،
 نه و ژی خودی به.» ^(۴۲) عیسای گو ته وان: «دا چه ژ من
 که ن هه که ر خودی بابی هه وه با، چونکو نه ز یی ژ خودی
 ده رکه فتمیم. و نه ز ژ نک خو نه هاتیمه، به لئ نه وی نه زی
 هنارتیم. ^(۴۳) بوچی هوبن د ناخستنا من ناگه هن؟ چونکو
 هوبن نه شین گو هی خو بده نه په یښا من. ^(۴۴) هوبن کو پرت
 بابی خو ئبلیسی نه، و هه وه دقیت قیانیت بابی خو بکه ن،
 چونکو نه و ل ده سته پیکتی کو ژه ک بوو، و ژ راستیی
 ده رکه فتی به چونکو ژ راستیی یی قالایه. ده می نه و دره و
 دکه ت نه و جه هوه ری خو دیار دکه ت، چونکو نه و دره وینه و
 بابی دره وی به. ^(۴۵) به لئ چونکو نه ز راستیی دبیرم، هوبن
 ژ من باوهر ناکه ن. ^(۴۶) کی ژ هه وه دشیت گوننه هه کی ل

سهر من ديار كهت؟ قيچا هه كهر نه ز راستيي دببترم، بوچي هوين ژ من باوهر ناكهن؟^(۱۲۷) يبي ژ خودي بت دي گوهي خو دهته په يقا خودي. بهلي هوين گوهداريي ناکن جونکو هوين نه ژ خودي نه!

^(۱۲۸) جوهييا گوت: «ما ئەم راستيي ناببترين ده مي ئەم دببترينه ته تو ساميري و يبي جنگرتي؟»^(۱۲۹) بهرسقا وان دا: «ئەز نه يبي جنگرتي مه، بهلي ئەز قه دري بابي خو دگرم و هوين من کریت دکهن.^(۱۳۰) ئەز داخوازا مه زناهيي بو خو ناکهم، لي ئيکي دي يبي هه ي بو من داخواز دکهت و نهو دادوه ره.^(۱۳۱) ب راستي ب راستي دببترمه هه وه: يبي گوه بدهته په يقا من هه تاهه تايي مرنې ناببنت.»^(۱۳۲) جوهييا گوت: «نوکه ئەم پشت راست بووين کو تو يبي جنگرتي. ئيبراهيم مر و پيغه مبه مرن، و تو دببتر: «يبي ب په يقا من بکهت تام ناکه ته مرن.»^(۱۳۳) ئەري توژ بابي مه ئيبراهيمي مه زنتري ئەقي مري؟ خو پيغه مبه رزي بيت مرين، تو خوچ داني؟»^(۱۳۴) عيساي بهرسقا دا: «هه کهر ئەز خو مه زن بکهم، مه زناهي يا من چونينه. بهلي بابي منه يبي من مه زن دکهت. و هوين دببترن: «ئهو خودايي مه يه.»^(۱۳۵) هوين وي نانياسن، بهلي ئەز وي دنيا سم. بهلي هه کهر من گوتبا ئەز وي نانياسم دا ئەز زي وهکو هه وه دره وين بم. بهلي ئەز وي دنيا سم و ب په يقا وي

دكهم. ^(۵۶) بابی ههوه ئیبراهیم یی ئومید هوار بوو رۆژا من بینیت و دیت و كه یفخوش بوو. ^(۵۷) جوهییا گوته وی: «ژیی ته نه بوویه پینجی سال. ئه ری ته ئیبراهیم دیتی یه؟» ^(۵۸) عیسای گوته وان: «ب راستی ب راستی دبترمه ههوه: ئەز هه بووم به ری ئیبراهیم ههبت.» ^(۵۹) جوهییا بهر هه لگرتن دا وی بهرده باران کهن، به لی وی خو قه شارت و ژ په رستگه هنی ده رکهفت.

پشکا نههن (۹)

ساخکرنا کۆره ن زکماک:

^(۱) ده می عیسا ب ری دچۆ، مرۆقه کئی د زکماک دا کۆره بووی دیت. ^(۲) ئینا شاگردیت وی ژئی پرسین: «ئهی رابی، کی یه گوننه کری: ئەقی هه، یان دای و بابیت وی هه تا کوب کۆره بی ژ داییک بووی؟» ^(۳) عیسای به رسقا وان دا: «نه ئه وه گوننه ه کری، و نه دای و بابیت وی، به لی داکو کاریت خودی ل سهر دیار بین. ^(۴) ل سهر من ئه وه ئەز کاریت وی بکه م ئه وی ئەز هه نارتیم هه شتا دونیا رۆژه. دئی شه ق ئیت، و که سه ک نه شیت چو کارا تیدا بکهت. ^(۵) هندی ئەز ل دونیا یی ب، ئەز رۆناهی یا دونیا یی مه.» ^(۶) ئەف چهنده گۆت و تف کره ئاخی و

ههری یهک ژئی چتیکر، و پاشی دانا سهر چاقیت کۆرهی
 (۸۱) و گۆتئی: «ههره و خۆل کانیا سیلوم (نانکو هنارتی)
 بشۆ. ئینا چۆ و خۆ شوش و قه گهریا چا لئ درۆن.
 (۸۱) ئینا جیران و نیتزیکیت وی ئه ویت ئه و ددیتن خوازهکی
 دکر پسیار کرن: «ئهری ما ئه قه ئه و نینه ئه وئ رویدنشت
 و خوازهکی دکر؟» (۸۱) ئینا هندهکا ژ وان گۆت: «ئه قه
 ئه وه» و هندهکا گۆت: «نه، بهلئ وه کو وی یه.» بهلئ وی
 بهرسف دا: «بهلئ ئه ز ئه وم!» (۸۱) ئینا گۆتئی: «چاوا
 چاقیت ته ساخ بوون؟» (۸۱) بهرسف دا: «ئه و زه لامئ
 ناقئ وی عیسا ههری یهک چتیکر و ل چاقیت من دا، و
 گۆته من: «ههره کانیا سیلوم و خۆ تیدا بشۆ.» ئینا ئه ز
 چۆم و من خۆ شوش و چاقیت من رۆن بوون!» (۸۱) ئینا
 پسیار ژئی کرن: «و ئه و نۆکه ل کتیری یه؟» گۆت: «ئه ز
 نزانم.»

(۸۲) ئینا ئه و زه لامئ ژ بهری هینگئی کۆره برنه دهف
 فهرسییا. (۸۲) و ئه و رۆژا عیسای تیدا ههری چتیکری و
 چاقیت کۆرهی ساخ کرین شه مبی بوو. (۸۲) و فهرسییا ژئی
 پسیار ژئی کر کا چاوا چاقیت وی ساخ بوون. ئه وی
 بهرسف دا: «ههری دانا سهر چاقیت من و من خۆ شوش
 و ئه قه ئه ز یئ دبینم!» (۸۲) ئینا هندهک فهرسییا گۆت:
 «ئه ف مروقه نه ژ دهف خودئ یه چونکو ده ستوری شه مبیئ

دشکیتیت. « به لئی هنده کا گوت: «دی چاوا زه لاهه کی
 گونه هکار شیت فان نیشانا کهت؟» و دوو بهر که کی که ته
 دناف وان دا. ^(۷۷) و جاره کا دی پسیار ژ نه قی کوره کرن:
 «تو دهراره وی چ دبیری، نه وی چاقیت ته ساخ کرین؟»
 ئینا بهرسقا وان دا: «نهو پیغه مبه ره.»

^(۷۸) و جوهییا باوهر نه کر کو نه وی کوره بوو و پاشی
 چاف لی رۆن بوون. و گازی کر نه دای و بابیت وی ^(۷۹) و
 پسیار ژئی کرن: «نه ری نه قه نهو کورئ هه وه یه، نه وی
 هوبن دبیرن ژ زکماک دا بوو بی کوره، یا چاوا نوکه
 دبینیت؟» ^(۸۰) دای و بابیت وی بهرسف دان: «نهم
 دزانین نه قه کورئ مه یه و کوره ژ داییک بوو، ^(۸۱) به لئی
 نهم نزانین چاوا نوکه دبینیت، و نزانین کا کی چاقیت وی
 ساخ کرینه. نهو بی مه زنه پسیار ژئی بکه ن، نهو ب خو
 دی بهرسقا هه وه ده ت.» ^(۸۲) و دای و بابیت وی نه ف
 چهنده گوت چونکو ژ جوهییا دترسیان. چونکو جوهییا خو
 کربوونه ئیک هه ر ئیکئی دانئ بکه ت عیسا مه سیحه ژ
 جقاتا کنیشتی دهر بیتخن. ^(۸۳) ژ بهر قی چه ندئ گوتن «نهو
 بی مه زنه پسیار ژئی بکه ن.»

^(۸۴) و پاشی جاره کا دی فهرسییا گازی کره نه وی ژ
 بهر هینگی کوره و گوتنی: «خودئ مه زن بکه. نهم
 دزانین نه ف زه لاهه می هه نی بی گونه هکاره.» ^(۸۵) ئینا

به رسف دا: «نه زانم گوننه هکاره یان نه. نه ز تشته کی ب تنی دزانم: نه ز یی کوره بووم و نوکه دبیم.»^(۳۶) ئینا جاره کسا دی پسار ژئی کرن: «نه وی چ ل ته کر؟ چاوا چاځیت ته ساخ کرن؟»^(۳۷) به رسفا وان دا: «من گوته هه وه و هه وه گوه نه دا من. بوچی هه وه دځیت جاره کسا دی گوه لی بین؟ نه ری ما هه وه دځیت هوین ژئی بینه شاگردیت وی؟»^(۳۸) ئینا چځین دانئ و گوتنئ: «تو شاگردئ وی! به لی نه م شاگردیت موسای نه.»^(۳۹) نه م دزانین خودئ ل گهل موسای ناخفت به لی نه فی نه م زانین ژ کیشه هاتی به.»^(۴۰) ئینا زهلامی به رسفا وان دا: «نه ځه تشته کی سهیره! هوین زانین ژ کیشه هاتی به و نه وی چاځیت من ساخ کرن.»^(۴۱) نه م دزانین خودئ گوهئ خو ناده ته گوننه هکارا، به لی گوهئ خو دده ته وی یی ژ خودئ ترس و ب ځیانا وی دکه ت.^(۴۲) و نه هاتی به گوه لی بوون ل هه می سه رده ما کو مرځه کی چاځیت کوره کی د زکماک دا ساخ کرین.^(۴۳) هه کهر نه و نه ژ خودئ با نه وی نه دشیبا چو بکه ت.»^(۴۴) ئینا لی کر نه هه وار: «تو ب هه می ځه د گوننه هی دا ژ داییک بووی، و تومه فیردکه ی؟» و پاشی ده رځیخته ژ ده رځه.

^(۴۵) و عیسای زانی یی ده رځیخته تین. ئینا چو نک و پسار ژئی کر: «نه ری تو با وه ری ب کورئ مرځه

دئینی؟» ^(۳۶) ئەوی بەرسف دا: «ئەز خولام، ئەو کی یه دا ئەز باودریی پی بینم؟» ^(۳۷) ئینا عیسای گوتی: «ئەوی تە دیتی و ئەوی ل گەل تە دئاخفیت، ئەو ب خوبه.» ^(۳۸) ئینا گوت: «ئەز باودریی دئینم، ئەی خودان،» و خو بوچه ماند. ^(۳۹) ئینا عیسا گوت: «ئەز بو دادکرنی پی هاتمه فی دونیایی داکو کۆره ببین و بیت دبین کۆره بین.» ^(۴۰) و هندەک فەرسی یت ل گەل وی ئەو چەندە گوھ لی بوو و پسیار کر: «ئەری ما ئەم ژێ دکۆرهینه؟» ^(۴۱) ئینا عیسا بەرسفا وان دا: «هەکەر هوبن کۆره بان، چوگوننهها وه نەدبوو، بەلی هوبن دبیزن» ئەم دبین،» قیجا گوننهها ههوه دمینیت.»

پشکا دههن (۱۰)

عیسایه شقانی باش:

«ب راستی ب راستی دبیزمه ههوه ئەوی نه دەرگههئ گوتی را بچیته ژۆری بەلی د ریکه کسا دی را بچتی، دزه و جهردهیه. ^(۱) بەلی ئەوی دەرگههئ را دچیته ژۆر، ئەو شقانی بەرخانه. ^(۲) نوبه داری دەرگههئ دی بووی شهکەت، و بەرخ دی گوھئ خو دهنه دنگئی وی، و دی گازی که تە بەرخیت خو، هەر ئیکی ب ناقتی وی، و

دئ به ته ژ دهرقهی گوځی. ^(۷) کهنگی ههمی ئینانه دهر دئ
 کهځیته بهراهیې وان و نهو دئ دهنه دویش چونکو نهو
 دهنگی وی دنیاسن. ^(۸) و نهو ل دویش بیانی ناچن، بهلی
 دئ ژئ رهځن چونکو نهو دهنگی بیانیسیا نانیاسن. «
^(۹) عیسیای نهڅ نمونه بو وان ئینا، بهلی نهو نارمانجا
 ناخفتنا وی تی نهگه هشتن. ^(۱۰) ژبه ر هندی گوته وان څه:
 «ب راستی ب راستی بو هه وه دبیرم: نهز دهرکه هی
 بهرخامه. ^(۱۱) ههمی نهو یت بهری من هاتین دز بوون، بهلی
 بهرخا گوڅ نه دایی. ^(۱۲) نهز دهری مه. هر که سی هاته دناڅ
 من دا دئ قورتال بیت و دئ ئیته ژور و دئ دهرکه ځیت و
 دئ کوژی بینیت. ^(۱۳) دز دئیت بهس دا بدزیت و څه کوځیت
 و ژناڅ ببهت. بهلی نهز یی هاتیم دا ژیان بو وان بیت و
 بو وان یا پر بیت. ^(۱۴) نهزم شقانی باش، و شقانی باش
 ژیانا خو دهر بهرخیته خودا ددهت. ^(۱۵) و پالا نه وهک
 شقانی به، چونکو بهرخ نه سامانی وی نه. دهمی نهو
 گورگی دبینیت یی دئیت، بهرخا دهیلیت دا خو قورتال
 کهت، قیجا گورگ بهرخا درهځینیت و په لاته دکهت.
^(۱۶) نهو درهځیت چونکو نهو کر بگرتی به و پیته ی ب بهرخا
 ناکهت. ^(۱۷) نهز شقانی باشم، و نهز بهرخیته خو دنیاسم،
 و بهرخیته من ژئ من دنیاسن، ^(۱۸) وهکو باب من
 دنیاسیت و نهز وی دنیاسم. و نهز ژیانا خو دهر بهرخیته

خودا دهم. ^(۱۶۱) و من هندهک بهرختیت دی یتت هین نه ژ
 قتی گۆقتی نه، و دختیت نهز وان ژی بینمه نک خو، دا گوھ
 بدنه دهنگی من و دی بنه نیتک کهریی پیزی دگهل نیتک
 شقانی. ^(۱۶۲) باب حمژ من دکهت چونکو نهز ژيانا خو
 گۆزی دکهم دا نهز فه گهرینم. ^(۱۶۳) کهس ژيانا من ژ من
 ناستینیت بهلی نهز ژ دهف خو دکهمه گۆری. من
 دهستهه لاتداری یا هه ی نهز بکهمه گۆری و من
 دهستهه لاتداری یا هه ی نهز فه گهرینم. نهف فرمانه من یا
 ژ بابی خو وهرگرتی.»

^(۱۶۴) ب قتی گۆنتی جارهکا دی دووبه ندانی کهفته دناف
 جوھییادا. ^(۱۶۵) و گهلهکا ژ وانا گۆتن: «جنهکی دناف وی دا
 و ژ بهر خو دناخقتیت. قتیجا بۆچی هون گوھ ددهنه وی؟»
^(۱۶۶) و هندهکیت دی گۆتن: «نهفه نه ناخفتنا نیتکی به نهجنه
 دناف دا بیتن. نهری نهجنه دشیت چاقتیت کۆرا ساخ
 کهت؟»

جوهی بزاقن دکمن عیسا ب دۆپینن:

^(۱۶۷) ل جهرنا نوکرنا په رستگه هتی ل نورشه لیم کو
 زقستان بوو ^(۱۶۸) عیسا ل په رستگه هتی ل هولا سلیمانی ل
 سهر لنگیت خو دگه ریا. ^(۱۶۹) جوهی ل دۆر کۆم بوون و گۆتنه
 وی: «ههتا کهنگی دی مه هیلی حیبه تی ده رباره ی خو؟»

هه‌که‌ر راسته تو مه‌سیحی، بۆ مه‌ ئاشکرا بیژه. «
 عیسای به‌رسقا وان دا: «من گوته هه‌وه، به‌لی هوبن
 باوه‌ر ناکه‌ن. ئەو کاریت ئەز ب ناچی بابی خو دکه‌م، ئەو
 بۆ من شه‌هده‌کیی دده‌ن،^(۳۶) به‌لی هوبن باوه‌ر ناکه‌ن
 چونکو هوبن نه به‌رخیت من. ^(۳۷) به‌رخیت من گوه دده‌نه
 ده‌نگی من، و ئەز وان دنیاسم و ئەو ل دویش من دئین،
^(۳۸) و ئەز ژيانا هه‌روهه‌ر دده‌می و هه‌تا هه‌تایی ژناق ناچن
 و که‌س ژ ده‌ستی من ناستینیت. ^(۳۹) ئەو بابی ئەو داینه
 من، ئەو ژ هه‌مییا مه‌زنتره، و که‌س نه‌شیت تشته‌کی ژ
 ده‌ستی بابی من بستینیت. ^(۴۰) ئەز و باب ئیکین!

^(۴۱) جاره‌کا دی جوهییا به‌ر بلند کرن دا به‌رده باران
 که‌ن. ^(۴۲) عیسای گوته وان: «گه‌له‌ک کاریت باش من ژ
 ده‌ف بابی خو نیشا هه‌وه دان، و ژبه‌ر ئەگه‌را کیژ کاری ژ
 وان هوبن دی من به‌رده باران که‌ن؟» ^(۴۳) به‌رسقا وی
 دان: «ئەم ژبه‌ر کاریت باش ته به‌رده باران ناکه‌ین به‌لی
 ژبه‌ر جئینیت ته بیت ئیمانسیی. چونکو تو خو دکه‌یه
 خودی، و تو مروقی!» ^(۴۴) عیسای گوته وان: «ئەری ما د
 ده‌ستوری هه‌وه‌دا نه نقیسییه: «من یی گوئی هوبن
 خودانه»؟ ^(۴۵) هه‌که‌ر ده‌ستور بیژته ئەویت په‌یقا
 خودی بۆ هاتی «خودانه» - و په‌رتوک نائیته شکاندن -
^(۴۶) ئەری هوبن دبیزنه ئەوی بابی پیروژ کری و هنارتی بۆ

دونیاییت: «تو جفینیت ئیمانسزیت ددهی»، چونکو من
 گوت: ئەز کورپ خودی مه؟ ^(۳۷) هه کهر ئەز کاریت بابی خو
 نه کهم هوبن ژ من باوهر نه کهن. ^(۳۸) بهلی هه کهر ئەز وه
 بکهم، باوهر ژ وان کارا بکهن، هه کهر هوبن باوهر ژ من
 نه کهن. وی دهمی هوبن دی زانن و دی بۆ هه وه دیار بیت
 کو باب یی د من دا و ئەز یی د وی دا. ^(۳۹) جاره کا دی
 دقیان وی بگرن بهلی ئەو ژ دهستیت وان قورتال بوو.

^(۴۰) و شه گه ریا لاییت دی یی روپباری ئوردن، جهی
 یوحه ننای بهری نوکه ژیرا کورن لی دکر، و ل ویریی ما.
^(۴۱) گه لهک هاتنه دهف و وان دگوت: «یوحه ننای نیشانه کا
 ب تنی نه کر، بهلی هه ر تشتی وی گوتی دهر باره ی فی
 زه لامي راست بوو.» ^(۴۲) و گه لهکا ل ویریی باوهری پی ئینا.

پشکا یازدین (۱۱)

مرنا له عازهری:

^(۱) مرو شهک نه ساخ بوو ناشی وی له عازهر بوو، ئەو ژ
 بیت عه نیا بوو گوندی مه ریه من و مه رتایا خویشکا وی.
^(۲) و ئەف مه ریه مه ئەو بوو ئەفا ب گولاقتی پیت عیسی
 روونکرین و ب پرچا خو پاقر کرین و له عازهر برایتی وی
 بوو. ^(۳) هه ردوو خویشکا هه رته دویش عیسی و گوتنی:

«خودان، نهوی تو حمژی دکهی یی نه ساخه.»^(۱۱) ده می گوھ
 ل قی چندی بووی گوت: «نهف نه ساخی به ب مرنی ب
 دوماهیك نائیت، بهلی دی بته مه زناهی بو خودی و
 مه زناهی بو کوری خودی ب ری یا وی.»^(۱۲) و عیسی ژی
 حمژ مەرتای و خویشکا وی و له عازهری دکر.^(۱۳) نه و دوو
 روژیت دی ژی ل جهی خو ما یستی ب نه ساخی یا
 له عازهری زانی.^(۱۴) پستی هینگگی گوته شاگردیت خو:
 «دا بزقرینه ده قهرا یه هودی.»^(۱۵) شاگردا گوتی: «رابی،
 دی زقریه یه هودی و بهری ده مه کتی کورت جوھییا دقیا ته
 بهرده باران بکه ن؟»^(۱۶) عیسی به رسف دا: «ما روژ نه
 دوازه ده مژمیرن؟ قیجا نه قی ب روژی بگهریت
 ناهلنگفت، چونکو رو زناهی یا قی دونیاسی دبینت.
^(۱۷) بهلی نهوی ب شه قی بگهریت دی هلنگفت، چونکو
 رو زناهی تیدا نینه.»^(۱۸) یاشی عیسی گوت: «له عازهر
 خوشتقی یی مه یی نفسی، بهلی نه ز دی جم دا وی
 راکه م.»^(۱۹) شاگردا گوتی: «نهی خودان، هه کهر نه و
 نفستب، دی جاک بته قه.»^(۲۰) و مه بهستا عیسی مرنا
 له عازهری بوو، بهلی شاگردا هزر دکر کو یی نفسی به.
^(۲۱) پستی هینگگی گوته وان: «له عازهر یی مری،»^(۲۲) و
 ژبه ر هه وه نه زنی دلخوشم چونکو نه ز ل ویری نه بووم، دا
 هوین باوره یی بینن. دا بجینه نک!»^(۲۳) توما نهوی

دگوتنی دیدیوس گۆته شاگردیت دی: «بلا ئەم ژى بچین دا
ل گەل وی بمرین.»

عیسا دئینه تازەیا خویشکیت لەعازەرە:

«¹¹⁷ و دەمی عیسا گەهشتی بە بیت عەنیا ئەو چار روژ
بوو لەعازەر هاتی بە قەشارتن. ¹¹⁸ و بیت عەنیا دۆرو بەری
سێ کیلۆمە تراژ ئورشە لیمی یا دویر بوو. ¹¹⁹ و گەلەک
جوھی هاتبوونە تازی یا مەرتایی و خویشکا وی. ¹²⁰ دەمی
مەرتایی زانی کو عیسانی هاتی، چۆ پیتشە وازی یا وی،
بەلێ مەریەم ل مال ما. ¹²¹ و مەرتایی گۆته عیسا:
«ئەى خودان، هەکەر تول قیترى باى برائى من نەدمر.
¹²² و نۆکە ژى ئەزا پشت راستم هەر چ تشتى توژ خودى
داخواز بەکەى دى دەتە تە.» ¹²³ عیسا بەرسف دا: «دى
برائى تە رابت.» ¹²⁴ مەرتایی گوتى: «ئەز دزانم ئەو دى
ل رابوونى روژا دوماهیی رابت.» ¹²⁵ عیسا گۆته وی:
«ئەزم رابوون و ژیان. یى باوەریی ب من بینت، هەکەر مر
ژى دى ساخ بیته قە. ¹²⁶ و یى ساخ بت و باوەریی ب من
بینت نامرت هەتا هەتایی. ئەرى تو باوەریی ب قى
دئینی؟» ¹²⁷ بەرسفا وی دا: «بەلێ ئەى خودان، من
باوەرى یا ئینای کو تو مەسیحى کورى خودى یى ئەفتى
هاتی بە قى دونیایی.»

پشتی ئەڤه گۆتی، چۆ گازی مەریه ما خویشکا
 خۆ کر و ب دزی ڤه گۆتی: «مامۆستایین ل ڤییری، و یین
 داخوازا ته دکهت.»^(۲۸) ده می ئەڤه گوھ لئ بووی راست
 رابوو ڤه و ب لەز چۆ نک عیسای.^(۲۹) و هیشتا ئەو نه
 گه هشتیوو گوندی به لئ ل وی جهی بوو ئەوی مەرتا لئ
 دیتی.^(۳۰) ده می ئەو جوھی ییت هاتینه تازی یا وان ئەو
 دیتی رابوویه ڤه و ب لەز دەرکهفتی، ل دویڤ چۆن چونکو
 وان هزر کر دئ چیته نک گۆری که ته گری.^(۳۱) و ده می
 مەریه م گه هشتیه وی جهی عیسا لئ دیتی خۆ هاقیتته بهر
 پتیا و گۆتی: «ئە ی خودان، هه کهر تول ڤییری بای برایی
 من نه دمر.»^(۳۲) ده می عیسای ئەو دیتی یا دکه ته گری و
 جوھی ییت دگهل ژێ دکرنه گری ب دلەکی کزری ئەرزنگ
 راهیلان.^(۳۳) پسیار کر: «هه وه ل کیری ڤه شارتی یه؟»
 به رسڤ دا: «وه ره ئە ی خودان و بنیره.»^(۳۴) و عیسای کره
 گری.^(۳۵) ڤیجا جوھییا گۆته ئیکودوو: «بنیرن چه ند
 هژی دکر.»^(۳۶) به لئ هنده کا پسیار کر: «ئەری ما ئەڤی
 چاقیت کۆره ی ساخ کرین نه دشیا له عازهری ژێ ژ مرنئ
 بیارتزت؟»

عیسا له عازهری ژ مرنئ رادکته:

^(۳۸) ڤیجا جاره کا دی عیسای ئەرزنگ راهیلان. و

نیز یکی گۆری بوو، و ئەو ژێ شکەفتەک بوو، بەرەک ل
 سەر دەرگەهێ وی بوو. ^(۳۹) گۆت: «بەری راکەن!» مەرتایا
 خویشکا مری گۆت: «ئەوی خودان، ئەقە چار روژە ئەو د
 قییری دا. نوکە گەنی بوویە.» ^(۴۰) عیساى گۆت: «ما من
 نەگۆتە تە: هەکەر تە باوەری ئینا دێ مەزناهی یا خودی
 بینی؟» ^(۴۱) قیججا بەر راکر. و عیساى چاقیت خو بەرهف
 عەسمانا بلند کرن و گۆت: «ئەوی باب، ئەز سوپاسی یا تە
 دکەم چونکو تە گوھ ل من بوو. ^(۴۲) و من دزانى تو هەردەم
 گوھ ددەییە داخاویت من، بەلێ من ئەقە گۆت ژبەر ئەقیت
 رەخ و دۆریت من دا باوەریی بین کۆ تە ئەزى هەنارتیم.»
^(۴۳) پاشی ب دەنگەکتی بلند گازی کەر: «ئەوی لەعازەر،
 دەرکەقە!» ^(۴۴) و مری دەرکەفت و کفن ل دەست و پیت وی
 د پێچای بوون و دەر سوک ل سەری وی بوو. عیساى گۆتە
 ئەقیت ل دەوری ت وی: «قەکەن و بهیلن بچت.»

پیلان ژ بو کوشنا عیساى:

^(۴۵) و گەلەک جوھی پیت هاتینە تازی یا مەریەمی
 باوەری پێ ئینا دەمی وان ئەو کارى کرى دیتی.
^(۴۶) بەلێ هەندەک ژ وان چۆنە نک فەریسیا ئەو کاریت
 عیساى کرین گۆتنی. ^(۴۷) قیججا سەرۆکیت قەشا و
 فەریسیا جقاتەک گریدا و گۆتن: «ئەم چ بکەین؟ ئەف

زه لاما یی گه لک نیشانا دکهت. ^(۸۸) و هه کهر مه هیلا
 وه سا دئی هه می باوهریی پی نیخن دئی رۆمانی نین و
 نه ته وی مه ویران کهن. ^(۸۹) ئیک ژ وان، نه و ژی قیافا
 بوو سه رۆکی قهشا ل وی سالی گۆت: «هوین چو نزانن.
^(۹۰) ما هوین نه ل وی هزرتنه کو سه رۆکهک ب تنی د
 پیخه مه تی ملله تی دا بمرت چیتره ژ کو مللهت هه می هلاک
 بت؟» ^(۹۱) و قیافای نهف ناخفته نه نک خو نه کر، به لی
 چونکو نه ل وی سالی سه رۆکی قهشا بوو پیشبینی کر کو
 عیسا دئی ل پیخه مه تی ملله تی مرت، ^(۹۲) و نه ب تنی
 پیخه مه تی ملله تی به لی دا بچوکیت خودی کوم کهت و
 بکه ته ئیک نه قیت بژاله. ^(۹۳) ژ وی رۆژی و ره جو هییا
 شیورا خو کر دا عیسا ی بکوژن. ^(۹۴) ئیدی عیسا ب
 ناشکرایی دناف وان دا نه دگه ریا، به لی چو باژیره کی
 دگوتنی نه فرایم، دکه فته نیزیکی بیابانی، و دگه ل
 شاگردیت خو ل ویری ما.

^(۹۵) و جهژنا ده ریا زبوونا جو هییا نیزیکی بیوو، و گه لک
 ژ گوندا هاتنه نوره لیمی ژ به ری جهژنی دا خو تافیر
 بکهن. ^(۹۶) و ل عیسا ی دگه ریان، و ده می نه ل
 په رستگه هی ل ئیکودوو راست دبوون پیسار دکرن: «هوین
 چ دبیرن، چیدبیت نه ئیته جهژنی؟» ^(۹۷) سه رۆکیت قهشا

و فهرسییا بریارهک ده رتخستبوو هه ر که سه کتی عیسیای
ببینت بلا بیژت دا وی دهسته سه ر بکه ن.

پشکا دوازدهن (۱۲)

عیسا ل بیت عینیا دئینه روونکرن:

«^(۱) ژ بهری جهژنا ده ریا زبوونی ب شهش روژا عیسا
هاته بیت عینیا، باژیری له عازهری نهوی ژناف مرییا
راکری یه شه. ^(۲) بو وی سفره کا شیفتی هاته دانان، و
مه رتایی ده ست ب خزمه تی کر، و له عازهر نیک ژ پالدایا
بوو ل گه ل وی. ^(۳) و مه ریه منی منه ک (نانکو نیک ژ سنی
چار تکی ت لیتری) ژ گولا قا نار دینا خو مالی یا بها گران
هه لگرت و پیت عیسیای بی روونکرن و ب پرچا خو زوها
کرن، و مال تژی بیتنا خوش بوو. ^(۴) نیکی ژ شاگردا
گوت، نهو ژ یه هودایی نه سخه ریوتی بوو، نهوی دا
بیته ختی ل عیسیای که ت: ^(۵) «بوچی نهف گولا قه نه هاته
فروتن ب سنی سه د دینارا ل سه ر همژارا بیته به لاقه کرن؟»
^(۶) و نهفه نه گوت کو نهوی دلوفان بوو ل سه ر همژارا به لنی
چونکو نهو دز بوو. نهو خه زنه دار بوو و نهوا کر نه تیدا
ددزی. ^(۷) عیسیای به رسفا وی دا: «بهیله: نهوی نهف
گولا قه یا ل دهف خو راکری بو روژا شه شارتنه من.

^(۸۱) چونکو هه ژار ل هه می ده مال دهف هه وه هه نه، به لی
نه هه ل دهف هه وه نابم.»

^(۸۲) و گه لهک ژ جو هییا زانی نه و یی ل ویری، فیجا
هاتن نه بهس دا عیسا ب تنی بین به لکو دا له عازهری
ژناف مریبا راکری ژی بین. ^(۸۳) سه رو کیت قه شا بریار
دا له عازهری ژی بکوژن، ^(۸۴) چونکو گه لهک ژ جو هییا ژ بهر
وی نه و دهیلان و باوهری ب عیسا دینا.

عیسا ب سه رکهفتن دچینه نور شه لیم:

^(۸۵) و ل روژا پاشتر، نه و جه ماوهری زور هاتی به جه ژنی
گوه لی بوو کو عیسا دی ئیته نور شه لیم. ^(۸۶) نه وان چقیت
دار قه سپی هه لگرتن و ده رکهفتنه پیشه وازی یا وی و کر نه
هه وار: «ئوسه نا! پیروژ بیت نه وی ب نافی خودانی
هاتی! ^(۸۷-۸۸-۸۹) نه و پاشایی ئی سرانیلی یه!»

^(۹۰) عیسا جانه که رهک دیت و لی سیار بوو، ههروه کو
هاتی به نقیسین: ^(۹۱) «ئهی کچا سه هیون نه ترسه، پاشایی
نه یی به رهف نه فه دئیت ل جانه که رهکی سیاره.» ^(۹۲)

^(۹۳) و شاگردیت عیسا ل پیشی نه زانین کو نه فه
ته مامه تی یا پیغه مبه راتی یه، به لی ده می عیسا هاتی به
مه زن کرن، هاته بیرا وان کو په رتوکی نه ف تشته یی ل سه ر
گو تی و وان ژ بهر وی نه ف تشته کر. ^(۹۴) نه و کو ما ل گه ل

وی دهمی گازی له عازهری کر ژ گۆری و ژناف مریا راکری، شه هده کی بو وی ب وی چندی ددا. ^(۱۸) و ژبه ر وی چندی کۆم ده رکه فتن بو پیشه وازی یا وی، چونکو وان گوو لی بوو کو وی نه و نیشان یا کری. ^(۱۹) ئینا فه رسییا گوته ئیکودوو: «هه وه دیت چاوا چومفا نه که هشته هه وه؟ نه ها نه شه هه می دونیا ب دویف وی که ت!»

عیسا خیتزانکیین ب مرنا خو دکه ت:

^(۲۰) و ژناف به را وان نه ویت هاتینه ئورشه لیم بو پهرستنی د جه رنی دا هنده ک یونانی بوون. ^(۲۱) ئینا چۆنه ده ف فیلیپسی، و نه و ژ بیت سه یدایه ل ده قه را جه لیل، و گو تنی: «نه ز خولام، مه دقیت نه م عیسا ی بینین.» ^(۲۲) قیتجا فیلیپس هات و گوته نه ندر اوسی، پاشی پیکفه چۆن و گوته عیسا ی. ^(۲۳) عیسا ی گوته وانا: «ده مر مئیرا مه ز نکرنا کورئ مرو ف یا نئزیک بووی. ^(۲۴) ب راستی ب راستی نه ز دبیرمه هه وه کو دندکا گه می دی یا ب تنی بیت هه که ر نه که فته نه ردی و بمریت، به لی هه که ر مر، دی که له ک دندکا ده ت. ^(۲۵) هه چیی خو ب ژیا نا خو قه بگریت، دی ژ ده ست چیت، و هه که ر جه رنی نه که ت ل قی دونیا یین، دی بو ژیا نا هه ر و هه ر هه لگریت. ^(۲۶) هه چیی خزمه تا من

بکەت بلال دویف من بیت، و جەهێ ئەز لێ دێ خولامێ
من ژێ لێ بیت. و هەر کەسەکی خزمەتا من بکەت دێ
بابێ من ریزا وی گریت.

نۆکه مه‌عدی من یی تیک چۆی به. قتیجا ئەز چ
بیترم؟ «ئە ی باب، من ژ وی دەمرمیری قورتال کە»؟ نه!
ژ بهر قتی دەمرمیری ئەز یی هاتیم. ^(۲۸) ئە ی باب، ناقتی خو
مه‌زن بکە!» پاشی ده‌نگه‌ک ژ نه‌سمانا به‌رسف دا: «من
یی مه‌زن کیری و دێ مه‌زن کم ژ ی.» ^(۲۹) هنده‌ک
ناماده‌بوویا نه‌وتیت ده‌نگ گوه‌ لێ بووی گوتن: «ئە شه
ده‌نگی بریسی به!» به‌لێ هنده‌کیت دی گوتن: «فریشته‌کی
ل گه‌ل ناخفتی.» ^(۳۰) عیسا ی به‌رسف دا: «ئەف ده‌نگه‌ نه
ژ بهر من بوو به‌لێ ژ بهر هه‌وه‌ بوو.» ^(۳۱) نۆکه‌ ده‌می
دادکرنی به‌ ل سه‌ر دونیایی، نۆکه‌ دێ میری قتی دونیایی
ئیتته‌ ده‌ریخستان بو‌ژ ده‌ر شه. ^(۳۲) به‌لێ ده‌می ئەز ژ نه‌ردی
دئیمه‌ بلند کرن دێ هه‌می مرو‌شا د گه‌ل خو‌راکیشم.»
^(۳۳) ئە شه‌ گوت نیشانا وی ره‌نگی مرنی نه‌وا دێ پی
مریت. ^(۳۴) قتیجا ناماده‌بوویا گوتن: «ده‌ستوری یا نیشا
مه‌ دای کو مه‌سیح دێ مینته‌ ساخ هه‌تا هه‌تایی، پا چاوا تو
دیتری کو کورێ مرو‌ف پیتقی به‌ بیتته‌ هه‌لاویستان؟ نه‌و کی
یه‌ کورێ مرو‌ف؟» ^(۳۵) عیسا ی گوتته‌ وان: «روناهی دێ ل
گه‌ل هه‌وه‌ مینیت بو‌ ده‌مه‌کی کورت. قتیجا هه‌تا هه‌وه‌

رؤناهی ههیه دبهردهوام بن ل سهر چؤنا خو، نه کو تاری ب
 سهر ههوه دا بیت. ئەوی ل تارینی دجیت نزانیت دی کیفه
 جیت. ^(۳۷) ههتا ههوه رؤناهی ههیه باوهریی ب رؤناهیی
 بینن دا بینه کوریت رؤناهیی. « و پشتی عیسای ئەف
 چهنده گۆتی چۆ و خوژ وان قەشارت.

بهردهوامسریا جوهییا ل سهر بن باوهرییا وان:

^(۳۷) و ل گهل هندئ کوی گهلهک نیشان ل بهرامبهری
 وان کرن، باوهری ب وی نهئینا، ^(۳۸) داکو گۆتنا ئەشعیای
 پیغه مبهری تهمام بیت: « ئەهی خودان کئ باوهری ب ئاخفتنا
 مه ئینا؟ و بو کئ دهستئ خودانی دیار بوو؟ » ^(نەسب ۱۰:۳۳)
^(۳۹) ئەو نهشیان باوهریی بینن، چونکو ئەشعیای ههروهسا
 گۆت: ^(۴۰) « جاقیت وان کۆره کرن و دلێت وان رهق کرن، دا
 رؤناهیی ب جاقیت خو نه بینن و ب دلێت خو تئ نه گهن و
 پهشییمان بن دا وان ساخ کهم. » ^(نەسب ۱۱:۶)
^(۴۱) ئەشعیای ئەف چهنده گۆت دهمی مهنزاهییا خودانی
 دیتی و ل سهر ئاخفت. ^(۴۲) و ل گهل هندئ گهلهک ژ
 سهروکیت جوهییا ژی باوهری ب عیسای ئینا، بیی کو
 باوهرییا خو دیار بکهن، داکوژ جقاتا کنیشتی نهئینه
 ده رتختن، ^(۴۳) چونکو مهنزاهییا ژ مروقا دلێت ب سهر
 وی دلێخن ئەواژ دهف خودی دلێت.

عیسا بن باوہرا ہشدار دکھت:

^(۴۴) عیسیٰ ب دہنگہ کئی بلند گوت: «ہەر کەسی باوہریی ب من بینیت، ئەو باوہریی ب من نائینیت ب تنی بەلئی ب وی ژێ ئەوی ئەز ھنارتیم. ^(۴۵) و ھەچیئ ئەز دیتیم، ئەوی دبینیت یی ئەز ھنارتیم. ^(۴۶) ئەزم روٹاھی یا ھاتی یە دونیایی، داکو ھەچیئ باوہریی ب من بینیت د تاریی دا نەمینیت. ^(۴۷) و ھەکەر ئیکی گوھل گوٹنا من بوو و کار پی نەکر، ئەز وی داد ناکەم، چونکو ئەز نەھاتیمە دا دادکرنی ل سەر دونیایی بکەم، بەلئی دا دونیایی قورتال کەم. ^(۴۸) ئەو کەسی ئەز نەفیم و گوٹنا من نەو ھەرگرت، ئەوی ئیک یی ھەوی داد بکھت: ئەو پەیشا من گوٹی، ئەو دی دادکرنی ل سەر کەتن ل روژا دوماھیی. ^(۴۹) چونکو من چوژ دەف خو نە گوٹی یە، بەلئی ئەو بابی ئەز ھنارتیم ئەزی فرمان کریم کا چ بیژم. ^(۵۰) و ئەز دزانم کو فرمانا وی ژبانا ھەر و ھەرە. ئیجا ئەو ناخفتنا ئەز دبیژم، ئەز وەسا دبیژم ھەر و ھەر کو بابی گوٹی یە. من.»

پشکا سیزدن (۱۳)

عیسا پیت شاگردا دشوت:

«^(۱) ژ بهری جهژنا دهر بازبونئی، عیسا دزانی کوده مئی
وی هات دا ژ قئی دونیایی بار کهت و بچیته دهف بابی.
هکەر وی جهژ تاییه تمه ندیت خو پیت ل دونیایی کریت،
ئیدی بی قه دهر جهژ وان دکهت. ^(۲) و ده مئی شیقی،
ئیلیسی کربوو دلئی یه هودا بی کورپی شه معونئی
ئه سخه ربوتی داکو بیبه ختی ل عیسا بکهت. ^(۳) و
عیسا دزانی کو بابی همی تشت پیت کرینه د ده ستیت
وی دا و نهو بی ژ خودی دهر کهفتی و بو خودی دی
قه گه ریته قه. ^(۴) ژسهر میزا شیقی رابوو، و کورکی خو
ژ بهر خو کر و ده ستماله ک ل ناخته نگا خو شداند،
^(۵) پاشی ئاف کره ئامانه کی بو شوستنی، و ده ست پی کر
پیت شاگردا شوشتن و ب وی ده ستمالا ل ناخته نگا خو
شداندی زوها کرن. ^(۶) ده مئی گه هشتی یه شه معونئی
په تروسی، گوئی: «ئهی خودان، تو پیت من دشوی؟»
^(۷) عیسا به رسقا وی دا: «ئهو کاری ئهز دکم تو نوکه
تی ناگه هی، به لی پاشی دی تیگه هی.» ^(۸) به لی په تروس
رشت بوو و گوئی: «نه، توقهت پیت من ناشوی!»
عیسا به رسقا وی دا: «هه کهر ئهز ته نه شووم ته چو به هر

ل گهل من نابيت!»^(۱۱) شه معون په تروسی گوته وی: «نهی خودان، نه پیت من ب تنی، بهلی دهست و سه ری من ژی!»^(۱۲) عیسای گوت: «هر که سی خو شوشتی هم می بی پاقر بووی، بهس پیتقی به پیت خو بشوت. و هوبن پاقرن، بهلی نه هوبن هم می.»^(۱۳) عیسای دزانی کی دی بیه ختی لی کهت، و ژبه رندی گوت: «نه هوبن هم می دپاقرن.»^(۱۴) و ده می ژ شوشتنا پیت وان ب دو ماهی هاتی، کورکی خو کره بهر خو و زقری جهی خو، و پسپار ژ وان کر: «هوبن تی گه هشتن من چ بو هوه کر؟»^(۱۵) هوبن دپیرنه من ماموستا و خودان، هوه راست گوت، نه ز ژی و دسامه.^(۱۶) هه کر نه ز خودان و ماموستا بم، و من پیت هوه شوشتن، ل سهر هوه به ژی هر نیک ژ هوه پیت بی دی بشوت.^(۱۷) من بو هوه نمونه ک ئینا دا هوبن وه بکن وه کوم ل هوه کری.^(۱۸) ب راستی ب راستی نه ز بو هوه دپیرم: کویله ژ خودانی خو نه مه زنتره، و چو هنارتی مه زنتر نینه ژ نه وی نه و هنارتی.^(۱۹) هه کر هوه نه ف چنده زانیت، ختیکیت هوه هه کر هوه کار پی کریت.^(۲۰) و نه ز قی نابیرم ده باره ی هوه هم میا، نه ز دنیا سم نه ویت من هه لبرارتین. بهلی دقیت پرتوک ب جه بیت ده می دپیرت: نه وی ژ نانن من خواری، په حنی یا خو ل من راکر.^(۲۱) و نه ز دی بیرمه هوه دی چ

روی دت، بهری رویدانا وی، داکو دهمی روی ددت
 هینگئی هوبن دئی باور کهن کو نهز نوم.^(۲۰) ب راستی ب
 راستی نهز دبیرمه ههوه، ههر کهسی قانیل بیت ب وی
 نهوی نهز دهنیرم ب من قانیل دبیت، و ههچیی ب من
 قانیل بیت، ب نهوی نهز هنارتیم.»

عیسا پیشینیا سپارتننا خو دکهت:

^(۲۱) دهمی عیسای نهف چهنده گوتی نهو تنگاف بوو و
 شهدهکی دا و گوت: «ب راستی ب راستی نهز بو ههوه
 دبیرم: نیک ژ ههوه دئی بیتهختیی ل من کهت!»^(۲۲) و
 شاگرد گوهشین و بهری خو دانه نیکودوو و نهوان نهدزانی
 بهحسا کئی دکهت.^(۲۳) و نهو شاگردی عیسای جهژی ذکر
 پالا خو دا بوو سینگی وی.^(۲۴) شهمعون پهتروسی
 نیشانک دایی کو بسیار کهت نهو بهحسا کئی دکهت.
^(۲۵) خو خارکره سر سینگی عیسای و بسیار ژئی کر: «نهو
 کی یه، نهی خودان؟»^(۲۶) عیسای بهرسف دا: «نهو نهوه
 نهوی نهز پاریتی تی دهلینم و ددهمی.» پاشی پاری تی
 هلاند و دا یهودایی کوری شهمعونی نهسخه ربوتی.
^(۲۷) پشتی پاری، نبلیس چو دناف وی دا و عیسای گوته
 وی: «ب لهز وی بکه نهوا ته دثیا بکهی!»^(۲۸) و کهس ژ
 جقاتی تی نهگه هشت ژ بهر چ نهف چهنده گوته وی،

^{۳۹۱} به لئی هندهک ژ وان هزر کر نهو فه رمانا وی دکهت کو پیتشی تیت وان ییت جه ژنتی بکرت یان هندهک پارا بده ته هه ژارا، چونکو نهو دهستخزنه دار بوو. ^{۳۹۰} و چاوا یه هودای پاری وهرگرتی و کربه دهفتی خودا دهرکهفت. و نهو دهه شهف بوو.

شیره تا نوی:

^{۳۹۱} ده می یه هودا دهرکهفتی عیسیای گوت: «نوکه کوری مروف مه زن بوو و خودی ژی دناف وی دا مه زن بوو، ^{۳۹۰} و هه کهر خودی دنافا دا مه زن بوو، نهو دی وی دناف خودا مه زن کهت، و دی ب لهز مه زن کهت. ^{۳۹۰} نهی بچوبکیت من، نهز دی دهمه کتی کورت ل گهل هه وه مینم، و پاشی دی من داخواز کهن به لئی دی وی بیژمه هه وه نهوا من ژ بهری هینگی گوتی یه جو هییا: هوبن نه شین بینه وی جهی نهز دچمی. ^{۳۹۱} نهز دی شیره ته کا نوی ل هه وه کهم: هه ژ ئیکودوو بکهن، ههروه کو من هه ژ هه وه کری، دقتیت هوبن هه ژ ئیکودوو بکهن. ^{۳۹۰} و ب قتی چهندی خهلک هه می دی زانن هوبن شاگردیت من: هه کهر هوبن هه ژ ئیکودوو بکهن.»

عیسا دزانیت کو په تروس دین و هی نصیاس کهت:

١٣٦ «ئینا شه معون په تروسی گوتی: «نه ی خودان دی کیشه چی؟» عیسی به رسف دا: «نوکه تو نه شتی بیتیه وی جهی نه ز دچمی به لی تو دی پاشی ل دویف من نیی.»
 ١٣٧ په تروسی گوتی: «نه ی خودان، بوچی نه ز نه شیم نوکه ل دویف ته بیم؟ نه ز دی ژيانا خو گوری ته کهم.»
 ١٣٨ عیسی به رسف دا: «نهری تو دی ژيانا خو گوری من که ی؟ ب راستی ب راستی دپیژمه ته: ژ بهری دیکل بانگ بدهت تو دی سی جارا من نه نیاس که ی.»

پشکا چاردن (۱۴)

ریک و راستن و ژیان:

١٣٩ «دلیت هه وه بلا تیک نه چن: هوین باوه ری ب خودی دینن، باوه ری ب من ژی بین. ١٤٠ د مالا بابی من دا گه له ک مه زه لیت هه بین، هه کهر وه سا نه با نه ز دا پیژمه هه وه! نه ز دی چم دا بو هه وه جهه کی ناماده بکه م. ١٤١ و پشتی نه ز دچم و بو هه وه جهی ته رخاں دکهم دی زقرم و هه وه بو خو به م دا ل وی جهی بن نه وی نه ز لی. ١٤٢ هوین دزان نه ز دی کیشه چم، و هوین ریکتی دزانن.»

١٥١ ئينا توماي گوت: «نهى خودان، نهى نزانين دى تو
 كيشفه چى، پا دى چاوا ريكتى زانين؟» ١٥٢ ئينا عيساي
 بهرسف دا: «نهزم ريك و راستى و ژيان. كهس ناگههته
 بابى ههكر ب من نهبيت. ١٥٣ ههكر ههوه نهز نياسيبم،
 ههوه بابى من ژى يى نياسه. و ژ قى گاقى پيدا هوين
 دنياسن و ههوه يى ديتى.» ١٥٤ ئينا فيليپسى گوتى:
 «نهى خودان، بابى نيشا مه بده و نهو بهسى مهيه.»
 ١٥٥ ئينا عيساي بهرسفا وى دا: «نهف دهمن دريژ بورى و
 نهز يى ل گهل ههوه و هيشتا ته نهز نه نياسيمه، نهى
 فيليپس؟ نهوى نهز ديتيم باب ژى يى ديتى. چاوا تو
 دببتره من: «بابى نيشا مه بده؟» ١٥٦ تو باوهريى نائينى
 كو نهز يى د بابى دا، و باب يى د من دا؟ نهو په يقيت نهز
 دببتره ههوه نهز ژ دهف خو ناببترم، بهلى نهو بابى دناف
 من دا نهو يى كاريت خو دكهت. ١٥٧ گوتنا من باوهر كهن
 كو نهز يى د بابى دا و باب يى دناف من دا، و ههكر نه،
 باوهريى ب من بينن ژ بهر وان كارا. ١٥٨ ب راستى ب
 راستى نهز دببتره ههوه يى باوهريى ب من بينيت دى وان
 كارا كهت ييت نهز دكهم، و دى ژ وان مهزنتر كهت،
 چونكو نهز دى چمه دهف بابى خو. ١٥٩ و هوين چ تشتى ب
 ناقتى من داخواز كهن دى وه كهم، داكو باب د كورى دا بيته

مه زنكرن. ⁽¹⁴¹⁾ هه كهر هه وه ههر تشتهك ب ناقتی من
داخواز كر، نه ز دئی كه م.»

سۆز ب روحا پیرۆز:

⁽¹⁴¹⁾ «هه كهر هه وه نه ز دقتیم، ب شیره تیت من بكه ن.
⁽¹⁴²⁾ و نه ز دئی ژ بابی داخواز كه م كو هاریكاره كتی دی بده ته
هه وه داكو بمینته دگهل هه وه هه تا هه تایه، ⁽¹⁴³⁾ نه و ژی
روحا راستیی به، نه وئی دونیا نه شیت قه بیل كه ت چونكو
نابینیت و نانیاسیت، به لئی هوبن دنیا سن چونكو نه و بی
دناف به را هه وه دا، و دئی دناف هه وه دا بیت. ⁽¹⁴⁴⁾ نه ز هه وه
ناهیلیم بهی دای و باب، و دئی بو هه وه قه گهرمه شه.
⁽¹⁴⁵⁾ پشتی چه نده كا دی دونیا من نابینیت، به لئی هوبن
دی من بین، و چونكو نه ز بی ساخم، هوبن ژی دی ژین.
⁽¹⁴⁶⁾ د وئی رۆژی دا هوبن دی زانن كو نه ز بی د بابی خودا،
و هوبن بی دناف من دا، و نه ز بی د هه وه دا. ⁽¹⁴⁷⁾ نه وئی
شیره تیت من دگهل، و پتی بكه ت، نه وئی نه ز خوش دقتیم. و
نه وئی نه ز خوش بقتیم، بابی من ژی خوش دقتیت، و من ژی
خوش دقتیت و خو بو ناشكرا دكه م.» ⁽¹⁴⁸⁾ ئینا به هودایه
- نه نه سخه ربوتی - پسپار ژی كر: «نه ی خودان، نه و چ
بوویه كو تو خو بو مه ناشكرا كه ی و نه بو دونیایه؟»
⁽¹⁴⁹⁾ ئینا عیسای به رسف دا: «نه وئی نه ز خوش بقتیم دی

ب په یقا من کهت، و دئی بابی من نهو خوښ قییت، و دئی
 بهرهف وی چین، و ل دهف وی دئی جهی خو دانین.^(۱۴) و
 نهوی نهز نه قییم ب خه بهری من ناکهت. و نهف په یقا هوبن
 ژ من گوھ لئی دبن نه ژ دهف منه، به لئی ژ دهف بابی یه
 نهوی نهز هنارتیم.

^(۱۵) و من نهف تشت گوتنه ههوه و نهز هییش بی ل دهف
 ههوه،^(۱۶) به لئی هاریکار، روحا پیروژ، نهوی کو باب دئی
 ب ناچی من قری کهت، نهو دئی ههوه فیبری هه می تشتا
 کهت، و دئی هه می تشتیت من گوتینه ههوه نینته بیرا
 ههوه.^(۱۷) ناشتی دئی بو ههوه هیلم، ناشتی یا خو دئی
 دهمه ههوه. نه ههروه کو دونیا ددهت نهز دئی دهمه ههوه.
 تنگاف نه بن و نه ترسن.^(۱۸) ههوه گوھ لئی بوو من گوته
 ههوه: نهز دئی ژ دهف ههوه چم و پاشی دئی قه گه رمه قه.
 قیجا هه کهر ههوه نهز خوښ قیابام، دا هوبن دلخوښ بن
 چونکو نهز دئی چمه دهف بابی، چونکو باب ژ من مه زنتره.
^(۱۹) نهها نه قه من نهو تشت گوته ههوه ژ بهری روی
 بددهت، دا کو دهمی روی ددهت هوبن باوه ری بی بیان.
^(۲۰) نییدی نهز گه لهک ل گه له ههوه نا ناخقم. چونکو میری
 قی دونیایی بی بهرهف من قه دنیتن، و وی چو
 دهسته لاتی ل سهر نینه.^(۲۱) به لئی دا دونیا بزانیست کو
 من باب خوښ دقیت، و ههروه کو بابی نهز فرمان کریه

نه ز وه سا دکهم.
رابن، دا ژ فیری بچین!

پشکا یازدن (10)

میوا دروست:

«نه زم میوا دروست و بابی من ره زخانه. ⁽¹⁾ هه چی
چقی ژ من بیت و فیتی نه دت دی بریت، و چ چقی فیتی
بدت پاقر دکت داکو پتر بهری بدت. ⁽²⁾ هوبن پاقرن
ژ بهر وی په یفا من هوبن پی گوتار کرین. ⁽³⁾ قیجا هوبن
دناف من دا بمین و نه ز دناف هه و دا. هه روه کو چق
به ره می نادهت هه کهر نه دناف میوی دا بیت، هه روه سا
هوبن ژی هه کهر دناف من دا نه بن. ⁽⁴⁾ نه زم میو و هوبن
چقن. هه چی دناف من دا بمینیت و نه ز دناف وی دا دی نه و
به ره مه کی زور دت، چونکو هوبن بی من نه شین
تشته کی بکن. ⁽⁵⁾ هه چی دناف من دا نه مینیت دی نیته
هاقیتن ژ ده رقه وه کو چقی و دی هسک بیت و پاشی دی
چقیت هسک نیته کوم کرن و دی نیته ها قیتن دناف
ناگری دا و نیته سوتن. ⁽⁶⁾ به لئی هه کهر هوبن دناف من دا
مان و په یفا من دناف هه و دا ما، هوبن وی بخوازن یا
هه وه دقیت، و دی بو هه وه ب جه نیته. ⁽⁷⁾ ب قی چندی

بابی من مهزن دبیت: هوین گهلهک فیتی بدهن و دی بینه
 شاگردیت من.^(۱۱) کا چاوا بابی حمژ من کر، من وهسا حمژ
 ههوه کر. دناث قیانا من دا بینه. ^(۱۲) ههکر ههوه
 شیرهتیت من پاراستن، دی دناث قیانا من دا مین،
 ههروهکو من ب شیرهتا بابی خو کری و دناث قیانا وی دا
 دمینم. ^(۱۳) من نهقه گوته ههوه داکو دلخوشی یا من ب ههوه
 بیت و دلخوشی یا ههوه بی کیماتی بیت. ^(۱۴) شیرهتا من
 بو ههوه نهقهیه: هوین حمژ نیکودوو بکهن ههروهکو من
 حمژ ههوه کری. ^(۱۵) چوژ قیانیته مهزتر نینه کو نیک
 ژیانا خو گوری خوشتقییت خو بکهت. ^(۱۶) و هوین
 خوشتقییت من ههکر ههوه ب شیرهتیت من کر.
^(۱۷) نیدی نهز نابیتمه ههوه کویله، چونکو هندی کویلهیه،
 مهزنتی وی کریاریت خو نیشا وی نادهت. بهلی من ناقتی
 ههوه کره خوشتقی، چونکو ههچی یا من ژ بابی خو گوهر لی
 بووی، من نیشا ههوه دا. ^(۱۸) نه ههوه نهز ههلبژارتم، بهلی
 من هوین ههلبژارتن و من هوین دهستنیشان کرن داکو
 هوین بچن بهری بدهن و بهری ههوه بمینیت. و ههچی یا
 هوین ب ناقتی من بخسوازن دی باب دهته ههوه.
^(۱۹) شیرهتا من بو ههوه: هوین حمژ نیکودوو بکهن.»

دونيا نههزييا عيساي و شاگرديت وى دكعت:

«ههكهر دونيايت نههزييا ههوه كر، هوين بزائن ژ بهرى ههوه نهوئ نههزييا من يا كرى. ⁽¹⁸⁾ ههكهر هوين ژ دونيايت بان، دا دونيا همژ خهلكتي خو كعت. بهلى چونكو هوين نه ژ دونيايت نه، بهلى من هوين ژ قئى دونيايت ههلبزارتين، ژ بهر هندئى دونيا نههزييا ههوه دكعت. ⁽¹⁹⁾ وئ پيشئى بيننه بيرا خو ده مئى من گوتئى به ههوه: چو كويله نيين ژ مهزنى خو مهزنتر. ههكهر خهلكتي دونيايت نهز تنگاف كرىم، نهو دئى ههوه ژى تنگاف كهن و ههكهر ب پيشا من كرىن، دئى ب پيشا ههوه ژى كهن. ⁽²⁰⁾ بهلى نهو دئى قئى چهندئى هه مئى ل ههوه كهن ژ بهر ناقئى من، چونكو نهو وى نانياسن نهوئ نهز هنارتيم. ⁽²¹⁾ ههكهر نهز نههاتبام و ل گهل وان نهناختبام، دا ببئى گوننه بن، بهلى قئى گاقئى نهوان چو هيتجهت د گوننهها خؤدا نينه. ⁽²²⁾ نهوئ نههزييا من دكعت، نهو نههزييا بابئى من ژى دكعت. ⁽²³⁾ و ههكهر من دناقبهرا واندا هندهك كار نهكرىان بيتت كهسئى ژبلى من نهكرىن، نهو دا دبئى گوننه بن. بهلى نهوان نههزييا من و بابئى من كر و ههرچهنده نهوان نهو كاره ديتن. ⁽²⁴⁾ و نهو چهند چيبيوو داکو نهو پيشا

د دهستوری واندا نقیسی بیته جه: بی نه‌گه نه‌جه‌زی یا
من کرن. [ربور ۱۹۰۲ و ۱۹۰۹]

عیسا شاگردیت خو به‌رههف دکهت ژ بو خانر
خواستن:

^(۲۶) و دهمی هاریکار دئیتن، نهوی نه‌ز دی بو هه‌وه ژ
دهف بابی هنیتم، روحا راستیی نه‌وا ژ بابی دهر دکه‌قیت،
نه‌وه دی بو من شه‌هده‌کیی دهت. ^(۲۷) و هوبن ژ دی بو من
شه‌هده‌کیی دهن، چونکو هوبن ههر ژ ده‌ستپیکی ل گه‌ل
من.

پشکا شازدین (۱۶)

^(۱) «من نه‌ف چه‌نده گوته هه‌وه دا هوبن ژ جه نه‌لقن.
^(۲) هوبن دی بو ژ دهر‌قه‌ی کنیشتا نینه دهر‌تخستن. و دی
ده‌مه‌ک نیتن هه‌چی هه‌وه بکوژیت دی هزر کهت یی
خزمه‌ته‌کی بو خودی دکهت. ^(۳) و نه‌و وی چه‌ندی دی ل
هه‌وه کهن چونکو بابی من نانیاسن و نه‌ز ژ نه‌نیاسیم.
^(۴) به‌لی من نه‌ف چه‌نده بو هه‌وه گوت داکو دهمی رویدانا
وی دئیت بیته بیرا هه‌وه کوژ به‌ری هینگی من یی
گوتی‌یه هه‌وه. و من نه‌ف چه‌نده هیشتا ژ ده‌ستپیکی
نه‌گوته هه‌وه چونکو نه‌ز ل گه‌ل هه‌وه بووم. ^(۵) به‌لی قی

گافتي نه ز دى بو وي شه گه ربيتم نه وي نه ز هنارتيم و كه س ژ
 هه وه پسياري ژ من ناكه ت: «دى كيڤه چي؟»
 ژ بهر كو من نه ف چهنده گوتى به هه وه، دلتي هه وه^(۱۱)
 تڙي مري تويى بوو. ^(۱۲) به لتي نه ز راستيى بو هه وه دببترم: بو
 هه وه باشتره نه ز بچم چونكو هه كه ر نه ز نه چم هار بكار بو
 هه وه نائيت به لتي هه كه ر نه ز چوم دى بو هه وه هنيترم. ^(۱۳) و
 ده مي دئيت دى گوننه ه، دادپه روه ري و دادكرنا دونيايي
 ديار كه ت. ^(۱۴) ده رباره ي گوننه هتي چونكو نه و باوه ريى ب
 من نائين، ^(۱۵) و ده رباره ي دادپه روه ريى چونكو نه ز دى
 چمه ده ف بابي و نيتدى هوين من نابين، ^(۱۶) و ده رباره ي
 دادكرني چونكو ميري فتي دونيايي هاته حوكم كرن.
^(۱۷) هيشتا من گه له ك تشت ييت هه مين بو هه وه
 ببترم، به لتي فتي گافتي هوين نه شين خو ل بهر بگرن.
^(۱۸) به لتي ده مي نه و، روحا راستيى، دئيت، دى به ري
 هه وه ده ته هه مي راستيى، چونكو چو تشتي ژ ده ف خو
 نايبترت به لتي دى وي ببترته هه وه يا نه و گو ه لتي دببت و
 دى وي ببترته هه وه نه و ال پاشه روژي بيته رويدان. ^(۱۹) و
 نه و دى من مه زن كه ت چونكو ژ ده ف منه هه چي يا بو هه وه
 دببترت. ^(۲۰) هه چي تشتي بابي يي منه و ژ بهر هندى من
 گوته هه وه نه و دببترته هه وه ژ ده ف منه.
^(۲۱) پشتي ده مه كتي كورت هوين من نابين و پشتي

دهمهكٽي ڪورت دي من بينن. «¹⁷¹ ئينا هندهڪ شاگردا
 پسيار ڙ ٽيڪوڊوو ڪر: «نهرى رامانا ڳوتنا وي چي يه،
 »پشتي دهمهڪٽي ڪورت هوين من نابيين و پشتي دهمهڪٽي
 ڪورت دي من بينن،» و ههروهسا: «چونکو نه ز دي بو بابي
 فهگه ريتيم؟»¹⁷² و ڳوتن: «نهو چ دهمي ڪورته، نهوي نهو
 بهحس دکهت؟ نه تني ناگههين چ دبئيرت.»¹⁷³ و عيساي
 زاني نهوان دقتيت پسيارى ڙي بکهن، ئينا ڳوته وان:
 »هوين پسيارى دکهن رامانا ڳوتنا من چي يه نهقا
 دبئيرت: پشتي دهمهڪٽي ڪورت هوين من نابيين و پشتي
 دهمهڪٽي ڪورت دي من بينن؟¹⁷⁴ ب راستي ب راستي
 دبئيرمه ههوه: هوين دي گرين و لورين بهلي دنيا دي
 دلخوش بيت، هوين دي خه مگين بن بهلي خه مگيني يا ههوه
 دي بته خوشي.¹⁷⁵ ڙنڪ مريتو دبیت وهختي دبسته دهمي
 بچويکبوننا وي، بهلي دهمي بچويک دبیت، زهحههتا وي
 ڙ بيسري دچيت چونکو دلخوش دبیت مروڙههڪ هاته
 دنيايي.¹⁷⁶ ڦيجا هوين ڙي نوکه دي مريتو بن، بهلي
 نه ز دي ههوه بينمه فه، و دي دلبيت ههوه گهش بن و کس
 دلخوشي يا ههوه ڙ ههوه ناستينيت.¹⁷⁷ و دي روڙي دا
 پسيارا چو تشتي ڙ من ناکهن. ب راستي ب راستي
 دبئيرمه ههوه: ههچي تشتي هوين ب ناڦي من ڙي بخوازين
 دي باب دهته ههوه.¹⁷⁸ ههتا نوکه ههوه چو تشت ب ناڦي

من نه خواستی به. هوبن بخوازن دئی ب دهست هه وه قه نیت
و دلخوشی یا هه وه دئی دروست بیت.

نەز د ناخفتنا خودا بۆ هه وه ب نمونه ناخفتیم،
به لئی دئی دهم نیت بۆ هه وه ب نمونه نااختم به لئی دئی ب
ناشکراییی به حسا بابی کهم.^(۳۶) هوبن دئی ل وی رۆژی ب
ناقی من داخواری ژ بابی کهن و نەز نابیتر مه هه وه نەز دئی
پیش هه وه قه داخواری کهم،^(۳۷) باب ب خو حه ژ هه وه
دکهت چونکو هه وه حه ژ من کر و هه وه باوه ری ئینا نەز ژ
دهف خودی بی دهرکهفتیم.^(۳۸) نەز ژ دهف بابی دهرکهفتیم
و نەز هاتمه دونیایی، و نەقه نەز دئی دونیایی هیللم و بۆ
بابی قه گهرییم.»^(۳۹) ئینا شاگردیت وی گووتی: «نەقه
نۆکه تویی ب ناشکراییی دگهل مه دناخقی و بی نمونه،
^(۴۰) نۆکه نهم دزانین توه می تشتی دزانی و پی نەقییت
کهس پساری ژ ته بکهت، ژ بهر هندی نهم باوه ریی دئینین
توژ دهف خودی بی هاتی.»^(۴۱) ئینا عیسای بهر سف
دا: «نەری هوبن ژ نوی باوه ریی دئین؟»^(۴۲) دئی دهمه ک
نیتن و نەقه نەو دهمه بی هاتی، هوبن دئی به لاقه بن و هر
تیک چته مالا خو و دئی من ب تنی هیلن، به لئی نەز ب
تنی نینم چونکو باب ل گهل منه.^(۴۳) من نەقه هه می بۆ
هه وه گووت دا هه وه ناشتی دناف من دا هه بیت. هوبن دئی
تهنگا قی د دونیایی دا بین، به لئی خو زیره ک بکهن، من

سه رکهفتن ل سه ر دونیایی ئینا.

پشکا ههقدین (IV)

مهسیح نغیژان دکهت:

دهم عیسای ئەف ئاخفتنه ب دو ماهی ئینای چاقیت خو به رهف ئەسمانی فه بلند کرن و گوته: «ئهی باب، وهخته، کورپی خو مهزن که، دا کورپی ته ژی ته مهزن کهت،^(۱) کو ته پی دهستهه لاتدار کری ل سه ر هه می خه لکی، دا ژيانا ههروهه ر بدهته هه رکهسی ته دایه.^(۲) و ژيانا ههروهه ر ئەوه کو ته بنیاسن، و هه ر توی خودی پی راست، و عیسای مهسیح ئەوی ته هه نارتی ژی بنیاسن.^(۳) من تول سه ر ئەردی مهزن کری، و ئەو کاری ته ئەز پی دهستنیسان کریم من ب جه ئینا.^(۴) قیجا تو من د حوزیرا خودا مهزن که ئەی باب، ب وی مهزناهی یا من ل دهف ته هه ی بهری چیکرنا دونیایی.

^(۱) من ناچی ته دیار کربو وان مروفا ته دانه من ژ دونیایی. بیته ته بوون و ته دانه من، و ب په یفا ته کار کرن.^(۷) و نوکه وان زانی هه ر تشتی ته دایه من ژ دهف تهیه.^(۸) چونکو من فه رمانیت ته ئەز پی فه رمان کریم بو وان فه گوهاستن و وان وه رگرتن و ب راستی زانین کو ئەز ژ

دهف ته یی دهرکهفتیم، و باوهری نینا کو ته نهز یی هنارتیم.^(۱۱) ژهر شان نهز نقتیژی بو ته دکم، نهز ژهر دونیایی نقتیژی ناکم بهلی ژهر وان نهویت ته داینه من چونکو بیته ته نه.^(۱۰) و هر تشتی من یی تهیه، و هر تشتی ته یی منه، و نهز یی د واندا مهزن بوویم.^(۱۱) نهغه دی ل دونیایی مین، بهلی نهز لی نامینم، چونکو دی بو ته فه گهریتم. نهی بابی پیروز وانا ب ناقتی خو پاریزه ب نهو ناقتی نهوی ته دایه من، دا بینه نیک هروهکو نم نیک.^(۱۲) دهمی نهز ل گهل وان بووم، من نهو ب وی ناقتی ته دایه من پاراستن و من چاقتی خو دایي و کهسهک ژ وان نه بریا ژبلی کوری براندنی دا پهرتوک ته مام بیت.^(۱۳) بهلی نوکه نهز دی بو ته فه گهریتم، و نهز ب قتی دناخقم و نهز هیش یی ل دونیایی، دا که یفخوشی یا من د واندا ته مام بیت.^(۱۴) په یشا ته من گه هانده وان، نینا دونیایی نه حه زی یا وان کر چونکو نهو نه ژ دونیایی نه، هروهکو نهز نه ژ قتی دونیایی.^(۱۵) و نهز داخوای ژ ته ناکم کو تو وان ژ دونیایی بهی، بهلی تو وان ژ یی چهوت بپاریزی.^(۱۶) نهو نه ژ دونیایی نه هروهکو نهز ژی نه ژ دونیایی مه.^(۱۷) ب راستیی وان پیروز که، په یشا تهیه راستی.^(۱۸) هروهکو ته نهز بو دونیایی هنارتیم، من ژی نهو بو وی هنارتن،^(۱۹) و ژهر

وانا نهز خو پیرۆز دکم، دا نهو ژى د راستیى دا بیته پیرۆز
کرن.

⁽²¹⁾ و نهز نه ژبهه ران ب تنی نقتیژی دکم، بهلی ژبهه
وان ژى نهویت دى ب په یشا ران باوه ریى ب من نین،
⁽²²⁾ بلا همی بنه نیک، نهی باب، ههروه کو تو دناڤ
من دا و نهز دناڤ ته دا، بلا نهو ژى نیک ژ مه بن، دا
دونیا باوه ریى بینیت کو ته نهز یی هنارتیم. ⁽²³⁾ نهو
مه زناهی یا ته دایه من، من دا وان، دا بنه نیک ههروه کو
نهم نیک، ⁽²⁴⁾ نهز یی د وان دا، و تویى د من دا، دا ب
ته مامی بنه نیک، ههتا دونیا بزانیته کو ته نهز یی
هنارتیم و ته نهو ژیان ههروه کو ته نهز ژیايم. ⁽²⁵⁾ نهی
باب، من دقتیته کو نهویت ته داینه من ل گهل من بن وی
جهت نهز لى بم، دا مه زناهی یا من بیین نهوا ته دایه من،
چونکو ته ژ بهری چیکرنا دونیایى جهژ من کر. ⁽²⁶⁾ نهی
بابی راست و دروست، دونیایى تو نه نیاسی، بهلی من تو
نیاسی، و ران زانی کو ته نهز یی هنارتیم. ⁽²⁷⁾ من ناڤی ته
ب وان دایه نیاسین و دى دهم نیاسین، داکو نهو ژیا نا ته
نهز یی ژیا م دناڤ وان دا بیت و نهز ژى دناڤ وان دا بم.»

پشکا همزین (۱۸)

گرتنا عیسا:

پشتی عیسا نثیژا خو ب دوماهیک نیای، د گهل شاگردیت خو دهرکفت و ل نهالا قه درون دهریاز بوون و رهزهک ل ویری هه بوو و نهو و شاگردیت خو چونه د رهزی دا. ^(۱) و یهودا، نهوی بیتبختی لی کری، ب وی جهی دزانی، چونکو گلهک جارا عیسا د گهل شاگردیت خو ل ویری کوم دبوو. ^(۲) قیجا یه هودا چو ویری و تیبهکا لهشکری و نوبه داریت په رستگه هی دگهل خو برن نهویت سه روکیت قهشا و فرسییا هنارتین و وان خه تیر و چرا و چهکی خو هه لگرتبوون. ^(۳) عیسا ب هه می تشتا دزانی نهویت دی ب سه ری وی نین، قیجا به رهف وان چو و گوت: «هه وه کی دقیت؟» ^(۴) به رسف دا: «عیسای ناسری». گوته وان: «نهز نهوم.» و یه هودا نهوی بیتبختی لی کری ل گهل وان یی راوه ستای بوو. ^(۵) و ده می گوتی به وان «نهز نهوم»، ل پشت خو زقیرین و که تنه نه ردی. ^(۶) عیسا جاره کا دی پسپار ژ وان کر: «هه وه کی دقیت؟» وان به رسف دا: «عیسای ناسری.» ^(۷) عیسا گوت: «من گوته هه وه: نهز نهوم. و هه کهر هه وه نهز دقیم بهیلن دا نه هه بچن.» ^(۸) نه قی روی دا داکو نهو په یقشا

وی گوتی ب جه بیټ: «نهویت ته داینه من نیک ژ وان
ویران نابت.»^(۱۱۱) پاشی شه معون په تروسی شیری خو
دهر نیخست و دانا کویلی سه روکئی قه شا و گوهی وی یی
راستی ژئ شه کړ. و ناقی وی کویلهی مه لڅوس بوو.
^(۱۱۲) عیسیای گوته په تروسی: «شیری خو بکه د کافلانی دا!
نهری نه و پرداغا بابی دایه من ما نه قه خو م؟»

برنا عیسیای بو نک حصنانی:

^(۱۱۳) څیجا تیپا له شکه ری و سه روکیت وان و نوبه داریت
په رستگه هی عیسا گرتن و گرتدان^(۱۱۴) و ل پیشی برنه
نک جه ننانی خه زیری قیافای سه روکئی قه شا ل وی سالی.
^(۱۱۵) قیافا نه و بوو نه وی گوتی چیتره زه لامه ک بریت ل
پیخه مه تی ملله تی.

په تروس خو ل عیسیای ناکه نه ناس:

^(۱۱۶) و شه معون په تروس و شاگردی دی ل دویف عیسیای
دچون و نه و شاگرد ل نک سه روکئی قه شا یی نیاس بوو و
دگه ل عیسیای چو د مالا سه روکئی قه شاقه،^(۱۱۷) به لی
په تروس ژ دهرقه ما راوه ستای. و نه و شاگردی دی نه وی
سه روکئی قه شا دنیاسی، دهرکه فت و دگه ل خوداما بهر
دهرگه هی ناخفت و په تروس کره د ژورقه.^(۱۱۸) خوداما بهر

دهرگه هی پسیار ژ په تروسی کر و گوتی: «نهری تونه نیک ژ شاگردیت فی زهلامی؟» نهوی بهرسف دا: «نهخیر - نه ز نه ژ وانم.»^(۱۸) و ژ بهر سهرماییت کویلا و نوبه دارا ناگرهک هه لکریوو خو گهرم دکرن، و په تروسی ژی خو دگهل وان گهرم دکر.

حصنان قمکولینن دگهل عیسا دکت:

^(۱۹) سهروکی قهشا پسیار ژ عیسا کر ده رباره ی شاگردیت وی و فی کرنا وی. ^(۲۰) عیسا ی بهرسف دا: «نه ز ب ناشکراییی بو دونیایی ناخفتم و من هه ردهم ل کنیشتا و ل په رستگه هی جهی کومبوونیت جوهییا فی کرن دکر و من چو تشت ب دزی قه نه دگوت. ^(۲۱) فیجا تو بوچی پسیاری ژ من دکهی؟ پسیاری ژ وان بکه نه ویت نه و ناخفتنا من بو وان گوتی گو ه لی بووی، نه و دزانن کا من چ گوتی یه.» ^(۲۲) ده من عیسا نه قه گوتی نیک ژ نوبه دارا زلله ههک لی دا و گوت: «ما دی ب فی رهنگی بهرسفا سهروکی قهشا دهی؟» ^(۲۳) عیسا بهرسفا وی دا: «هه کهر من ناخفتنه کا خه لهت گوتبت، ل سهر من دیار که، به لی هه کهر ناخفتنا من یا راست بیت، تو بوچی ل من ددهی؟» ^(۲۴) فیجا حدنانی گریدای هنارته نک قیافای سهروکی قهشا.

پستروس دیسان خۆ ل عیساى ناکهته ناس:

^(۲۵) و هیتشا په تروس ل ویرى یی راوه ستای بوو خو گهرم دکر. پسپار ژ وی هاته کرن: «نهری ما توژی نه ئیکى ژ شاگردیت وی؟» نه وی حاشا کر و گوت: «نه ز نه نهوم.» ^(۲۶) ئیک ژ کویلیت سه روکئی قه شا گوت، نه و ژى خرمی وی کویله ی بوو نه وی په تروسی گوهی وی بری: «ما من تول گه ل وی نه دیتى ل ناک چه می؟» ^(۲۷) په تروسی جاره کا دی حاشا کر، و د گاهئی دا دیکلی بانگ دا.

پیلاتس قه کولینن دگهل عیساى دکهت:

^(۲۸) و هیتشا تارى گهورک، عیسا ژ مالا قیافای برنه مالا خوندکاری رۆمانی. جوهی نه چونه د مالا خوندکاری قه داکو حه رام نه بن و بشین ژ کاکری جهژنا ده ریا زوونى بخون. ^(۲۹) قیجا پیلاتس ده رکه فته نک وان و پسپار ژ وان کر: «هوین قی زه لامی ب چ تشتی گوننه هبار دکن؟» ^(۳۰) وان بهرسقا وی دا: «هه کهر گوننه هبار نه با، مه نه دئینا نک ته.» ^(۳۱) پیلاتسی گوت: «هوین ببهن و ل دویف ده ستوری خو وی داد بکهن.» وان بهرسقا وی دا:

«مه چو ماف نينه نهم كه سني بكوژين.»^(۳۲۱) و نهغه چيبوو
 داکو نهو په يفا عيساي گوتي بو وي مرنا نهوا دي پي مرت
 ب جه بيت. ^(۳۲۲) پيلاتس ديسان چود ژورقه و گازی
 عيساي کر و پسيار ژني کر: «نيري تو پاشايي
 جوهييايي؟» ^(۳۲۳) عيساي بهرسف دا: «تو قي تшти ژ
 نک خو دبيري يان هنده کيت دي دهرياره ي من گوتينه
 ته؟» ^(۳۲۴) پيلاتسي گوت: «ما نهز جوهي مه؟ ملله تي
 ته و سهرو کيت قهشا تويي دايه دهستي من. ته ج
 کريه؟» ^(۳۲۵) عيساي بهرسف دا: «پاشاتي يا من نه ژ فني
 دونيائي به. ههکر پاشاتي يا من ژ فني دونيائي با، دا
 زيره فانيت من شهي کهن داکو ب دهستي جوهييا نه نيتمه
 گرتن. به لي نوکه پاشاتي يا من نه ژ فيري به.»
^(۳۲۶) پيلاتسي گوتي: «يا تو پاشاي!» عيساي بهرسفا
 وي دا: «ته ب خو گوتي نهز پاشامه. ژ بهر هندي نهزي ژ
 دايک بوويم و هاتيتمه دونيائي داکو شه ده کيي بو
 راستيي بدم. هه کره سي ژ راستيي بت دي گوهي خوده ته
 دهنگي من.» ^(۳۲۷) پيلاتسي گوته وي: «راستي چي
 به؟» پاشي چوده ف جوهييا و گوت: «نهز چو گونه ها ل
 وي نابينم.» ^(۳۲۸) به لي د رهو شتيت هه وه دا يا چيبووي هه
 سال نيک ژ زيندان کرييال جهرنا دهريازبونتي بو هه وه
 بهردهم. قي جا هه وه دقيت پاشايي جوهييا بو هه وه

بهردهم؟»^(۱) هم میا کره هوار و گوتن: «نهوی بهر نهده، بهلی باراباسی بهره.» هر چند باراباس دز و ریگر بوو.

پشکا نوزدهن (۱۹)

دادکرنا عیسا ب خاچدانن:

^(۱) وی دهمی پیلاتسی فرمان دا کو عیسا بیهن و قامچی دهن.^(۲) و سهریازا ستری قههاندن و کرنه تانج و دانانه سهر سهری وی، و کورکه کتی نهر جوانی کرنه بهر^(۳) و چونه دهف وی و گوتنی: «سلاف، نهی پاشایی جو هییا!» و زللهه دانانی.^(۴) و جاره کا دی پیلاتس بو جه ماوه ری دهرکهفت و گوته وان: «نهز دی بو هوهه ئینمه ژ دهرقه دا بزائن کویهک گوننه هی ل نک وی نابینم.»^(۵) و عیسا دهرکهفت و تانجا ستری ل سهر سهری وی بوو و کورکتی نهر جوانی ل بهر بوو. پیلاتسی گوته وان: «نهها نه قهیه مروث!»^(۶) دهمی سهر و کیت قهشا و زیره قانا نهو دیتی کرنه گازی: «خاچ ده! خاچ ده!» پیلاتسی گوته وان: «هوبن بیهن و خاچ دهن چونکو نهز چو گوننهها وی نابینم.»^(۷) جو هییا بهرسقا وی دا: «مه دهستوره کتی ههی و ل دویف دهستوری مه دقیت نهو بمریت چونکو وی یا خو کری به کوری خودی.»^(۸) دهمی پیلاتسی نهف ناخفته گوه

لی بووی، ترسا وی مهزنتر لی هات^(۱۱) و دیسان چۆد ژۆرقه و پسار ژ عیسیای کر: «توژ کیشه هاتی یه؟» عیسیای بهرسقا وی نه دا.^(۱۲) قیجا پیلاتسی گۆتی: «نهری تول گهل من ناناخقی؟ نهری ما تو نزانن من دهسته هلاتداری یا ههی نه ز ته نازاد کم و دهسته هلاتداری یا ههی نه ز ته خاچ ده م؟»^(۱۳) عیسیای بهرسقا وی دا: «ته ژینی دهسته هلاتداری ل سهر من نه بوویه هه کهر ژ نه سمانا بو ته نه هاتبته دان. ژ بهر هندی نه وی نه ز دایمه دهستی ته گوننه ها وی مهزنتره.»^(۱۴) و ژ هنگی و هره پیلاتسی بزاف دکر کو وی نازاد کت، به لی جو هییا کره گازی و گۆتن: «هه کهر ته نه فه نازاد کر، تو نه ژ هه فالیت قه یسه ری. ههر که سی خو بکه ته پاشا دی دژی قه یسه ری بیت.»^(۱۵) ده می پیلاتسی گو هل فنی ناخفتنی بووی، عیسا ئینا ده رقه و ل سهر کورسیکا دادپه روه ری روینشته خوار ل جهه کی دگۆتنی به لات و ب جو هییانی دگۆتی جه باثا.^(۱۶) و ده مز میتر شش ژ روژی بوو ل روژا ناماده کرنا شیقا ده ریا زبوونی. و پیلاتسی گۆته جو هییا: «نه فه یه پاشایی هه وه!»^(۱۷) وان کره گازی: «ببه! ببه! ل خاچی بده!» پیلاتسی پسار ژ وان کر: «پاشایی هه وه ل خاچی بده م؟» سه رو کیت قه شا به رسقا وی دا:

«ژبلی قه‌یسهری مه چو پاشا نینن.»^(۱۱۶) قتیجا پیلاتسی
نهو دا دهستی وان دا بیته خاچدان و عیسا برن.

ل خاچدانا عیسا:

^(۱۱۷) عیسا دهرکهفت و خاچا خو هه‌لگرت و چۆ جهه‌کتی
دییژنی کلوخ و ب جوهییانی دگۆتنی جه‌لجه‌ته.^(۱۱۸) و ل
ویری نهو خاچ دان و دگه‌ل وی دوو زه‌لامیت دی ژی ل
خاچی دان، ههر ئیک ل ره‌خه‌کتی وی و عیسا د نیفه‌کتی‌دا.
^(۱۱۹) پیلاتسی پارچه‌کا داری هنداف سه‌ری وی
هه‌لاویست و ل سه‌ری یا نفیسی بوو: «عیسای پی ناسری
پاشای جوهییا.»^(۱۲۰) گه‌له‌ک ژ جوهییا نهو پارچا داری
خاند، چونکو نهو جهی عیسا لی خاچ دای پی نیزیکی
بازیتری بوو، و نهو پارچا داری ب جوهییانی و لاتینی و
یونانی نفیسی بوو.^(۱۲۱) سه‌روکتیت قه‌شیت جوهییا گۆته
پیلاتسی: «نه نفیسه:» «پاشای جوهییا» به‌لی بنفیسه:
«قی مروقی پی گۆتی نه‌ز پاشای جوهییا مه.»
^(۱۲۲) پیلاتسی به‌رسثا وان دا: «یا من نفیسی من یا
نفیسی!»

^(۱۲۳) ده‌می سه‌ریازا عیسا ل خاچی دای جلیکت وی برن
و کرنه چار پارچه و ههر سه‌ریازه‌کی پارچه‌ک بر و کراسی
وی ژی برن، و هه‌می ئیک پارچه بوو، بی دوریار بوو.

^(۲۴) سهربازا گۆته نیکودوو: «پیتشی نینه پارچه پارچه کهین بهلی دا بهاقیترینه پشکی کا دی بۆکتی کهفت.»
 نهف چهنده روی دا دا نهوا د پهرتوکتی دا هاتی بیتته جه:
 کراسی من دناف بهرا خودا دابهش کرن، و کراسی من
 هاقیتنه پشکی. ^(۲۵) و نهغه بوو نهوا سهربازا کری.
^(۲۶) ل نیتزیکي خاچا عیسای، مهربه ما دایکا وی یا
 راهستای بوو و خالته تا وی و مهربه ما ژنا گلویا و مهربه ما
 مه جده لی. ^(۲۷) ده می عیسای دایکا خود دیتی، و نهو
 شاگردی گه لهک دقیا یی نیتزیکي وی راهستای بوو،
 گۆته دایکا خو: «دایکتی، نهغه یه کورپی ته!» ^(۲۸) پاشی
 گۆته شاگردی: «نهغه دایکا ته یه!» و هر ژ وی ده می وهره
 شاگردی مهربه بره دهف خو.

سونا عیسای:

^(۲۹) پشتی قتی چهندی عیسای دیت کوه می تشت
 تهمام بوو، قتیجا دا پهرتوک تهمام بیت گۆت: «نهزی یی
 تیهنی مه.» ^(۳۰) و جه ره کتی پری سهک یی ل ویری بوو.
 قتیجا نیسه نهجهک د سهکتی هه لاندن و دانانه سهر گیایی
 زوفا و دانا سهر ده قتی عیسای. ^(۳۱) ده می عیسای تام
 کری یه سهکتی گۆت: «تهمام بوو!» و سهری خو چه ماند و
 روح سپارت.

(۳۱) ل ده می ناماده کرنی، داکو تهرم ل سهر خاچی
 نه مینه روژا شه مبینی کو روژه کا مه زن بوو، جو هییا ژ
 پیلاتسی داخواز کر کو پیت وان نه ویت خاچ داین بشکین
 و تهر میت وان راکهن. (۳۲) قیجا سهر باز هاتن و پیت وان
 ههر دوو زه لاما شکانندن نه ویت ل خاچی داین دگهل
 عیسیای. (۳۳) به لی ده می گه هشتینه عیسیای دیتن بین
 مری، قیجا پیت وی نه شکانندن. (۳۴) به لی نیک ژ وان
 سهر باز ارمهک ل تهنشتا وی دا و د گاشی دا خوین و ناف
 دهر که فتن. (۳۵) نه وی نه فه دیتی نه و شه هده کیی ددهت و
 شه هده کی یا وی دروسته و بی دزانیب تهمامی نه و بین
 راستی دبتیریت داکو هوین ژی باوه ری بین. (۳۶) نه قی
 چندی روی دا نه وا د پهرتوکی دا هاتی ب جه بیت: چو
 ههستی ژ وی نانینه شکانندن. (زورکهن ۶۷، ۶۸ زبور ۱۲۰-۱۲۴) و
 ههروه سا د جهه کی دی دا د پهرتوکی یا هاتی: دی به ری
 خو دهنه وی نه وی وان رم لی دی. (زورکهن ۱۰-۱۲)

قهشارتنا تهر من عیسا:

(۳۸) پشتی هینگی یوسقی نه وی خه لکی رامه داخواز ژ
 پیلاتسی کر کو بهتلیت نه و تهر می عیسیای بهت. نه ف
 یوسقه شاگردی عیسیای بوو، به لی ب نهینی چونکو نه و ژ
 جو هییا دترسیا. و پیلاتسی ده لیقه دایب و تهر می عیسیای

بر. ^(۳۹) نیقودیموس، نهقی بهری نوکه ب شهقی هاتی به دهف عیسای، نهو ژی هات و نیزیکی سه دمیت (نانکو سیه لیترت) مرئ تیکهل دگهل عودئ دگهل خوئینان. ^(۴۰) تهرمن عیسای برن و کفن کر دگهل بیتینت خوش، ههروه کو ره وشتیت جوهییا دهمئ مرئیت خو فهدشارتن. ^(۴۱) و باغهک هه بوو ل وی جهی نهوئ عیسای لی خاچ داین، گوره کئی نوی دناث وی باغی دا هه بوو و کهس بهزی وی تیدا نه هاتبوو فهدشارتن، ^(۴۲) و عیسای د وی گوری دا فهدشارتن چونکو نیزیکی بوو و چونکو نهو روژه روژا ناماده کرنئ بوو ل دهف جوهییا.

پشکا بیستن (۲۰)

گورین قال:

^(۱) و ل روژا نیکی ژ هفتی مهربه ما مهجدهلی سپیدی زوی رابوو و چوسهر گوری عیسای و هیشتا تاری بوو، و بهری خو دایئ بهر یی ژ سهر دهرگههی گوری هاتی به لادان. ^(۲) نینا ب لهز چو دهف شه معون په تروسی و شاگردئ دی نهوئ عیسای جهژئ دکر و گوته وان: «خودان ژناث گوری برن و نهم نزانین کیفه برنه.» ^(۳) نینا په تروس و شاگردئ دی دهرکهفتن و چونه سهر

گۆری. ^(۱۱) و هەردوو کال گەل ئیک دکره غار، بەلێ شاگردی دی بەراهی یا پەتروسی راکر و ژ بەری وی گەهشته سەر گۆری. ^(۱۲) خۆ چه مانده دیت کفنی ل سەر ئەردی، بەلێ نه چۆ ژۆر. ^(۱۳) پاشی شه معون پەتروسی د دویشدا گەهشته گۆری و چۆ ژۆر و ئەوی ژی دیت کفن ل سەر ئەردی د داناینه ^(۱۴) و ئەو دەرسۆکال سەر سەری عیسانی دیت ب تنی پتچای یه و ل دویری کفنی یه. ^(۱۵) هینگێ شاگردی دی هاته ژۆر ئەوی ل بەراهی گەهشتی یه سەر گۆری. ئەو چەنده دیت و باوهری ئینا. ^(۱۶) چونکو شاگردا هەتا وی دەمی نه دزانین د پەرتوکی دا هاتی یه کو دقیت ئەو ژناث مرییا رابیت. ^(۱۷) و پاشی هەردوو شاگرد قەگەریانە مالیت خۆ.

مسیح بۆ مەریهەما مەجدەلەن دیار دبیته:

^(۱۸) بەلێ مەریهەم ژ دەر قە ما راوہستای و ل دەف گۆری دگری. و دەمی ئەو دگری خۆ چه مانده گۆری ^(۱۹) و چاڤنی وی ب دوو فریشتا کەت جلیکت سپی ل بەر وان بوون. و ل ئەردی تەرمی عیسانی لێ دانای روینشتی بوون، ئیک ل دەف جەہی سەری وی و یی دی ل دەف جەہی پیت وی. ^(۲۰) ئینا ئەوان پسیار ژێ کسر: «ئەی ژنکی بوچی دگری؟» ئەوی بەرسف دا: «خودانی من برن و ئەز نزانم

دانانه کیشه. ^(۱۴) نهف چهنده گوت و ل خو زقري و عيسا ديت يی راوه ستای یه، بهلی نه زانی نهو عيسایه. ^(۱۵) ئینا نهوی پسیار ژئی کر: «نهی ژنکی، تو بوجی دگری؟ تول کی دگه ریئی؟» نهوی هزر کر نهو ره زفانه، ئینا گوتی: «نهز خودام، هه کهر ته برییت، بیژنه من ته دانایه کیشه دا نهز ببه م.» ^(۱۶) ئینا عيسای گازی کری: «نهی مهربم!» ئینا ل خو زقري و ب جوهییانی گازی کر: «ره بیونی!» ئانکو «نهی ماموستا!» ^(۱۷) ئینا گوتی: «دهست نه که من، چونکو هیشتا نهز نه چومه دهف بابی. بهلی هه ره دهف برایت من و بیژنه وان: عيسا دبیژیت: نهز دی چمه دهف بابی خو و بابی هه وه و دهف خودایی خو و خودایی هه وه.» ^(۱۸) ئینا مهربما مهجده لی فه گه ریا و مزکینی گه هانده شاگردا و گوت: «من خودان دیت!» و کا چ گوتیی گه هانده وان.

مسیح بو شاگردیت خو دیار دبیت:

^(۱۹) و ده می ل وی روژی بوویه ئیفار، نهو روژا ئیکتی یه ژ حه فتیی، و شاگرد ل ماله کی کوم بسوون و ژ ترسیت جوهییا دا ده رگه ه ل خو گرتبوون، ژ نشکه کی فه عيسا دناف بهرا وان دا دیار بوو و گوت: «ناشتی بو هه وه بیتا!» ^(۲۰) و ده می نهو چهنده گوتی ده ستیت خو و ته نشتا خو

نیسا وان دان. و شاگرد دلخوش بوون چونکو خودان دیتن.
 «^(۲۱) دیسان گوتته وان: «ناشتی بو هوه بیت! کا چاوا
 بابی نهز هنارتم، نهها وهسا نهز هوه دهنیرم.»^(۲۲) نهش
 چهنده گوت و پف کره وان و گوتته وان: «روحا پیروز
 وهرگرن!»^(۲۳) ههچی هوین ل گوننه هیت وان بیورن، دی لی
 نینه بیورن، یی هوین لی نه بیورن، ل وان نائینه بیورن.»

مهسیح خو نیسا تومای دکهت:

^(۲۴) به لی توما، نیک ژ هر دوازده شاگردا بوو، ب
 ناقتی دیدیموس ناقدار بوو، نهو ل گهل شاگردا نه بوو ده می
 عیسا ناماده بووی.^(۲۵) نینا شاگردیت دی گوتتی: «مه
 خودان دیت.» به لی به رسف دا: «هه کهر نهز شوینا بزمارا
 ل ده ستیت وی نه بینم و تبلا خو نه دانمه سر جهی بزمارا
 و ده ستی خو نه دانمه سر ته نشتا وی، باوهر ناکهم.»^(۲۶) و
 پشتی ههشت روزا شاگردیت وی جاره کا دی ل خانی کوم
 بووین و توما ل گهل وان بوو. و عیسا هات هر چهند
 ده رگه دگرییون و د نیقی دا راهستا و گوت: «ناشتی
 بو هوه بیت!»^(۲۷) و پاشی گوتته تومای: «تبلا خو بینه
 قیری و سهح که ده ستیت من و ده ستی خو بینه و دانه
 سر ته نشتا من، و بی باوهر نه به به لی ب باوهر به.»
^(۲۸) نینا تومای کره گازی: «خودانی من و خودایی من!»

مژکینیا یوحنا، پشکا بیست و نیکن (۲۱)

^(۲۹) ئینا عیسای گوتی: «چونکو ته نهز دیتم ته باوهری ئینا. ختیکا وان کهسا نهویت نه بینن و باوهری بینن.»

ئارمازجا قن پهرتوکن:

^(۳۰) و عیسای گهلهک نیشانیت دی ییت سهیرل پیش چاقیت شاگردیت خو کرن، د قی پهرتوکی دا نه هاتینه نقیسین. ^(۳۱) به لی نهف نیشانه هاتنه نقیسین داکو هوبن باوهری بینن عیسا مه سیحی کوری خودی یه و ب ریکا باوهری هه وه ژیان ب نا قی وی هه بیت.

پشکا بیست و نیکن (۲۱)

عیسال ده ریاچا ته به ریه خو نیشا هندهک شاگردا دکمت:

^(۱) پشتی وی چندی عیسای جارهکا دی خو بو شاگردیت خو ل بهر لیقا ده ریاچا ته به ریه دیار کر. و هسا خو دیار کر: ^(۲) شه معون په تروسی و توما یی دگوتنی دیدیموس و نه تانائیل، نهو ژقانا ژده قهرا جهلیل بو، و هردوو کوریت زهبدی و دوو شاگردیت دی کوم بوون. ^(۳) ئینا شه معون په تروس گوت: «نهز دی چمه ماسییا گرم!» گوتن: «نهم ژی دی ل گه ل ته ئین.» و چون و ل

قاییکی سیار بوون، بهلی وان د وی شهقی دا چو ماسی نهگرتن. ^(۶۱) و دهمی نهلند ده رکهفتی عیسا ل سهر لیقا نائی راههستیا، بهلی شاگردا نه زانین کو عیسا یه. ^(۶۲) عیسا ی پسیار ژ وان کر: «گهلی خورتا، هوه ماسی نین؟» بهرسقا وی دان: «نه خیر.» ^(۶۳) گوته وان: «توری بهاقیرنه رهخی راستی یی قاییکی و دی بینا!» قیجا هاقیت و نهشیان توری بهه لکیشن هندی ماسی تیدا بوون. ^(۶۴) نهو شاگردی، عیسا ی گهلهک حمژی ذکر، گوته پتروسی: «نهو خودانه!» دهمی شه معون پتروس گوھ لی بووی کو نهو خودانه، کورکی خود خو وهر کر، چونکو یی رويس بوو، و خو هاقیته د نائی دا. ^(۶۵) و شاگردیت ماین قاییک نینا و یی توری دکیشن، چونکو گهلهک دویر نه بوون ژ لیقا نائی، ب تنی دوو سهد گهزا. ^(۶۶) دهمی چوینه سهر لیقا نائی، هندهک پهل دیتن و ماسیه کال سهر و نان می دیتن. ^(۶۷) عیسا ی گوته وان: «ژ وان ماسیا بین نهویت هوه نوکه گرتین!» ^(۶۸) شه معون پتروس ب سهر کهته قاییکی و تورک بو هسکیی کیشا، سهد و پینجی و سی ماسیت مهزن تیدا بوون و ل گهل قی گرانیی تورک نه دریا. ^(۶۹) عیسا ی گوته شاگردا: «وهرن بخون» و کهس ژ شاگردا نهوتیریا پسیاری ژمی بکهت: «کا تو کی؟» چونکو وان زانی کو نهو خودانه. ^(۷۰) نینا عیسا پیشقه چو و

نان هه لگرت و دا وان و ههروهسا ماسی. ^(۱۴) نهفه جارا
سیئی یه عیسا خو بو شاگردیت خو دیار دکهت پشتی ژنافت
مرییا رابووی.

مهسیخ ل گهل پتروس دناخیت:

^(۱۵) و پشتی خوارین عیسای پسار ژ شه معون
پتروسی کر: «نهی شه معونتی کوپری یوحه ننا ی تو ژ فان
پتر چه ژ من دکهی؟» بهرسقا وی دا: «بهلی خودان، تو
دزانی تو خوشتقیی ل دهف من.» گوته وی: «خوارنی بده
به رخیت من.» ^(۱۶) جاره کا دی پسار ژئی کر: «نهی
شه معونتی کوپری یوحه ننا ی، تو چه ژ من دکهی؟» بهرسقا
وی دا: «بهلی خودان، تو دزانی تو خوشتقیی ل دهف
من.» گوته: «چاقدیری یا به رخیت من بکه.» ^(۱۷) جاره کا
دی پسار ژئی کر: «نهی شه معونتی کوپری یوحه ننا ی نهزی
خوشتقیی مه ل دهف ته؟» پتروس پوسیده بوو چونکو جارا
سیئی گوته: «نهزی خوشتقیی مه ل دهف ته؟» و گوته:
«نهی خودان، توهه می تشتا دزانی، تو دزانی تول دهف
من خوشتقیی.» عیسای گوته: «خوارنی بده به رخیت
من.» ^(۱۸) ب راستی ب راستی نهز دبیژمه ته، دهمی تو یی
گهنج ته شویتکا خو ل ناقتهنگا خو گریددا و هه ره جهی ته
دقییا تو دچویی، بهلی دهمی تو پیر دبی دی دهستیت خو

دریژ کھی و ئیک دی شویتکا ته گریدهت و دی ته به ته
وی جهی یی ته نه ئیت بجیی. «^(۱۹) عیسای نهف چهنده
گوت و به حسا وی مرنی کر نهوا کو په تروس دی پی مریت
و خودی پی مهزن کهت. ده می نهو چهنده گوتیی، گوتی:
«ل دویف من وه ره!»

^(۲۰) په تروسی سهح کره پشت خو، دیت نهو شاگردی
عیسای همژی ذکر یی ل دویف وان دچیت، نهو شاگرده
نهوی ل سهر شیخی خو نیزیکی عیسای کری و گوتیی:
«نهی خودان نهو کی یه دی بیبه ختی ل ته کهت؟»
^(۲۱) «ئیجا ده می په تروسی دیتی پسار ژ عیسای کر:
«نهی خودان، ده رباره وی دی چاوا بیت؟»^(۲۲) عیسای
به رسفا وی دا: «هه کهر من ئیا کو نهو بمینیته ساخ هه تا
نهز فه گه رییم، ما ته چ هه ق پی به؟ تول دویف من وه ره!»
^(۲۳) «ئیجا دهنگ و باسهک به لاقه بوو دناف برادا کو نهو
شاگرده نامریت. به لی عیسای نه گوتبوو په تروسی: «نهو
نامریت»، به لی گوت: «هه کهر من ئیا بمینیته ساخ هه تا
نهز فه گه رییم، ما ته چ هه ق پی به؟»

^(۲۴) نهف شاگرده شه هده کیی ل سهر فان تشتا ددهت و
ل قیری ییت نفیسین، و نه م دزانین کو شه هده کی یا وی
راسته.

^(۲۵) و گه لک تشتیت دی عیسای ییت کرین و نهز یی

مزگینیا یوحنا، بشکا بیست و نیکین (۲۱)

ل وئ باوهری هه کهر هه می ئیک ئیکه هاتبان نقیسین،
دو نیا هه می تیرا وان په رتوکا نه دکر نه ویت هاتینه
نقیسین.